

3
DIVINA VELIFICANTE GRATIA
DISSERTATIONEM
DE

gent. l. num. 21.

JURE INDIGE-

N A T U S 1663, 14

SINGVLARI

PRÆSIDE

VIRO AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
ATQVE EXCELLENTISSIMO

DN. HENRICO HAHNIO

ICto Celeberrimo, Codicis Professore, ac
Facultatis suæ Seniore, nec non Ducalis Dica-
sterij Wolferbytani Assessore
Gravissimo

DN. PATRONO AC PRÆCEPTORE SUO

Perpetua animi observantia prosequendo

Placidæ Ventilationi propalàm subijcies

JACOBUS LEMBKEN Hannoveranus.

A U T H O R.

IN MAIORE NOVI IVLEI AVDITORIO

ad xxxi diem Octobr.

HELMÆSTADII,

Typis HENNINGI MULLERI,

Anno MDCLXIII.

DIVINA FELICITATE GRATIA
DISCRETIONEM

JURIS INDIGE

M A T U S

SINGULARI

PRAELECTIO

KLIO AMPLISSIMO CONSISTISSIMO

DR. HENRICO HALLINGO

ICIO Celebratio Cordis Rectoris

Technis descriptio, nec non Pract. Disc.

Hec Wollentystat. Altitore

Excellimo

DR. PATRONE AC PRAELECTORE SUO

Magistro animi observantia praestando

Magistro Juris

JACOBUS I. EMILIIUS HALLINGO

A U T H O R

IN MENSURA NOM. REPERITUR

ALTIORUM QUAESTIO

REPERITUR

JACOBUS I. EMILIIUS HALLINGO

ALTIORUM QUAESTIO

KLIO AMPLISSIMO CONSISTISSIMO

Ovis pertractare stylo, & tritissima qua-
que,

Vulgarem ingenii res sapit illa salem:

Ast tentare viam, qua nemo pane praeiuit,

Auspiciis propriis, hoc opus, hic labor est.

Tu, rari exempli juvenis, carissime Amice,

Conijcis in Chartam dogmata rara Tuam.

Gratulor Hannoveræ de juribus Indigena-
rum,

Indigena ut quondam rarus & opto fies.

Ita Helmstadii Præstantissimo Dn. Resp.
gratulabatur amico suo
dilecto.

BARTHOLDUS RICHARD

J. U. Ddus.

VT duce naturâ genitor cupit optima
natis,

Jureq; præ aliis ornat amatq; suos.
Sic meritò indigenas peregrinis patria præ-
fert;

A patre namq; suum patria nomen habet.

Adjice,

Adjice, quod patrios nō refert advena mores:
Quippe nec ignotum diligit usque solum.
Indigenæ verò patriæ se, non sibi, natos
Norunt, quæ *immemores non sinit esse sui.*
Hi prodesse volunt, caput objectantque pe-
riclis
Pro Patria & vitam perdere dulce putant.
Indigenas aliis igitur præponere par est,
Si virtute pares hi videantur iis
Hæc SOBRINE, vides, genitalia jura tueri
Ergò putas rectè muneris esse tui
Quinimo doctæ dum promissum munera mentis
Indigenam egregium te simul esse probas.
Maçte animo, felix pergas insistere cœptis,
Patria grata tibi digna brabéa dabit.

*Ita Per-eximio Doctissimoque Viro Dn. IACOBO
LEMBKEN I. U. C. Consobrino suo sin-
gulariter dilecto imque gratulatur.*

M. HENRICUS UFFELMANNVS
Verdenfis.

DE

I. N. D. N. I. C.

DISSERTATIONIS

DE JURE INDIGENATUS

PARASCEVE

Icuti quod jucundū est omnium mortaliū animos trahit, & quasi thyrsō amœnitatis percutit, sic exquisita patrii soli dulcedo sobolē suā ad amandū rapit, eāq; sibi firmissimo quodā obligationis vinculo adstrictam tenet. Hoc Tullii hominis patriæ amantissimi partitiones clamare videntur, in quibus scriptum legimus: *Aut*

charitate moventur, homines, ut Deorum, ut Parentum, ut Patriæ. Quod usque adeò verum esse puto, ut hujus rei testimonia citare nihil aliud sit, quam soli lucem fœnerari, imprimis de AMORE ERGA PATRIAM, de quo nobis jam aliquid dicendum. Quis enim omnium Gentium adeò Cimmeriis tenebris immerfus, & tanta cyclopica barbarie defœdatus est, qui affirmare audet, esse æquum, non diligere locum incunabulorum, bonorum omnium datricem, & homines, quos ambit locus? Quis adeò degener, qui non confiteri cogitur, hunc affectum esse cuilibet homini innatum? Quis ergò tam noxius Patriæ erit Civis, qui non potius in procurando ipsius bono, quam in malo consciscendo occupatus inveniri optabit? Certè is contra legem Naturæ, quæ est Imperium rectæ rationis, admodum gravè peccaret, recta enim ratio ab hoc tanquam per se absurdo resilit. Quid enim est, quod relegationis, quodque exilii pœnam tam acerbam reddit? quod

A

ultimis

ultimis expiandis sceleribus hoc supplicium invenerunt Le-
 ges, nisi sit ingratum imo durum natale solum sive patriam
 non aspicere? Quam SPARTANI ut Numen quoddam colu-
 erunt. (a) Quam CYRUS invictissimus Persarum Monarcha
 Cambyfi suo summa diligentia commendavit (b) quam RO-
 MULUS ita dilexit, ut excitanda ibi Urbe patriæ famam propa-
 gaverit (c) quam efferus ille CAJUS omnibus aliis locis præ-
 tulit (d) quam VESPASIANVS in sua felicitate assiduè fre-
 quentavit, ne quid oculorum gratiæ absentia deperiret.
 Hæc est, quam Orator ille Atheniensis Isocrates in Oratio-
 ne Areopagitica summis laudibus effert: In singulis, inquit,
 aliis locis, peculiari quodam genio, fructus & arbores, & ani-
 mantium innasce genera scio, quæ longè aliis præstent: nostrâ
 autem tellurem, viros & educare & gignere posse, non tan-
 tum ad artes & actiones ingeniosissimos, sed & fortitudine &
 virtute præstantissimos: qui omnes in procurando patriæ bo-
 no occupati sunt. Idem & nobis de Germanis nostris rectè
 & verè dicere licebit, qui præ cæteris omnibus terrarum na-
 tionibus in procurando patriæ bono, ejusq; defendendæ cau-
 sa enixè solliciti fuerunt, & adhuc sunt. Ea propter hæctenus
 pro patria mori & in ea tumulari maluerunt, quam aliis eam
 cedere, quod omnes, qui iis bella inferre attentarunt experti
 sunt. Hinc eorum felicitati meritò omnes aliæ Gentes ce-
 dunt: Assyri, Mædi, Persæ, Macedones & Græci quidem res
 magnas gesserunt, nec facilè ab aliis è provinciis suis exturba-
 ri passi sunt, paulò post tamen in servitutem sunt redacti.
 Romani quondam Domini Dominorum postea Gothorum,
 Vandalorum, Longobardorum, & cæterorum qui Italiam
 ingressi sunt populorum bello suppressi, & hodie ex parte
 SERVO SERVORUM subjecti sunt. Soli verò Germani ex
 omnibus fermè nationibus sunt, qui Dei Ter Opt. Max. bene-
 ficio primariò, & propria fortitudine secundariò (quæ ex-
 fervido

(a) Justin
 lib. 2. histor.
 n. 11 ibique

strig. in not.

Hieroc a-
 pud strobæ
 ferm. clvii.

(b) Xenoph.
 cyrop 8.

(c) Flor. l. 1.

(d) Sveton.

in Calig. 8.

(e) Sveton.
 in Vespas.

fervido amore partim erga patriam, atque seipsum, partim erga propinquos & secularia bona promanat: sine jugo servitutis libertate hæctenus gavisi sunt: Nunquã ab exteris omnino Patriã pulsî, nullis cedentes, nulliusque exteri dominum diu passi fuerunt: quare ab ipso Iulio Cæsare Gens longè maxima & bellicosissima vocatur, & Claudianus Poëta cecinit.

*Nobilitant veteres Germanica fœdera Drusus,
Marte sed ancipiti, sed multis cladibus empta,
Quis meminit victum sola formidine Rhenum?*

Huc etiam pertinet optimum illud testimonium, quo Tacitus MAJORES nostros coronavit: Ipsos Germanos INDIGENAS esse, inquit, crediderim, minimeque aliarum adventibus mixtos, & porrò quis præter periculum Asiã aut Africa, aut Italia relictã Germaniam peteret? Quibus verbis abundanter fortitudinem & amorem Germanorum erga patriam indicat, pro qua non modò opes & facultates, sed etiam sanguinem & vitam suam profunderè nunquam dubitarunt. Quis quæso! non multo magis hodie Germaniam communem nostram patriam amore prosequi & amplecti velit? cum non amplius, ut tempore Taciti, informis terris, tristis cultu aspectuque, verum cultissima, vinerisque, & omni fructuum segetumque genere & conspicua & fœcunda sit? Insuperque non amplius Sol, astra, cœteraque Ethnicorum simulachra, sed verus ac unicus DEVS CREATOR Cœli ET TERRÆ cum FILIO & SPIRITU S. in ea adoretur? nemo facilè invenietur. Quandoquidem ergò Indigenis citra omne dubium tantus erga locum incunabulorum amor innutritus sit, ut etiam jure Naturæ Patriæ obligentur, & quoniam quotidie videmus, homines de patria & domicilio semper summè sollicitos esse, inque eorum desiderio animum & ingenium relinquere totum defixum, non immeritò Major

res antiquissimis & optimis pariter constitutionibus eadem
charitate moti providerunt, ut certis quibusdam privile-
giis, & juribus singularibus præ cæteris forensibus, extra-
neis & novellis civibus posterius fruantur. *De quibus ergo*
nunc opere magis pro ingenij modulo, quam verbis osten-
furi sumus, non tantum quod naturale iudicium, sed &
ea quæ *jus Divinum, jus commune, jus Publicum, jus Canoni-*
cum, cæteraque specialia statuta nobis suppeditarunt. Ne autem
laxato quasi freno vagemur, placet nostrum hunc discursum
methodo huic materiæ non inconveniente tradere & exami-
nare: Nimirum in parte *prima* generali definitionem nomi-
nalem, & realem, divisionem, fundamentum, & quæ circa
Methodus hujus di-
sputationis subjectum considerata veniunt exponam. Deinde in parte
speciali altera de singulis juribus Indigenarum tam persona-
libus quam realibus tam publicis quam privatis acturus sum.
Et denique pars *tertia*aget de iis, quæ ad iudicia pertineut
juxta informationem *l. r. ff. de statu homin.* FAXIT UNICUS
ILLE ET INEXHAUSTUS IUSTITIÆ ET BONITATIS FON S
ut feliciter succedat.

PARS GENERALIS

POSITIO I.

I. Ut intermisso ulteriori præloquio ipsius rei tracta-
tioni manum admoveamus, ante omnia juxta Ciceronis il-
lud tritum axioma, nostra institutio à definitione, antequam
in interiora materiæ viscera penerramus, proficisci debet, ut
constet quid sit id de quo disputaturi sumus.

II. Omnis enim disputatio admodum difficilis est, nisi
id de quo ea instituitur ab initio rectè definiatur. *Arist. Top. 3.*
unde definitio amissis proprietatis & totius tractationis fun-
damentum appellatur: *Everhardus à Midlenburg loc. 3. n. 4.*

III.

III. Hanc definitionem duplicem esse Nominis, nempe & Rei communiter Peripatetici statuunt: Illam esse vel Etymologicam, vel Synonymicam, vel homonymicam, quas jamjam ordine in scenam producemus.

POSITIO II.

IV. Quamvis in jure nostro non tam verborum, quam ipsius rei vis atque potestas consideranda, *l. 17. ff. de LL.* non tam verborum intellectus quam mens Legislatoris investiganda, *l. 13. §. 2. ff. de excus. tut. & Cur.* sed melius & commodius sit sensum magis, quam verba amplecti, *l. 3. §. 9. ff. de admend. vel transfer. Legat.* nihilominus tamen verum manet, quod rerum intelligentia ut plurimum à verborum dependeat, intellectu *A. Gell. l. 13. Noct. Att. c. 10.* Ioh. Emeric. à Rosbach. *in praxi civili tit. 71. n. 1.* & Schaliger *Exert. 365.* & quod ex derivatione nominis sæpissimè inducamur in significationem rei: propterea rectè prius nosse oportet unde nomen descendat, *l. 1. ff. de 1. & 1. l. 1. de pactis l. 1. de Reb. Cred. l. 1. de susp. Tut. &c.*

V. Indigena dicitur quasi *inde genitus*, qui eo in loco quem incolit, natus est, & hanc derivationem nominis citra dubium ponimus, quia notam facit personam de qua prædicatur: vid. Eberh. *in loc. l. 4. n. 8.* Hinc quoque venit vocabulum indigenatus. Faber in Thesauro Erud. Schol. voce Gigno.

Etymologia.

POSITIO III.

VI. Nec infrequens est hujus vocabuli apud Latinos Autores usus, idcirco si & nos ista utamur, quis nobis versurus vitio? Licet autem in jure nostro non facile reperietur nomen indigenarum, tamen aliis nominibus, quæ idem significant, satis luculenter describitur. Nimirum: *1. Originarij* dicuntur, de quibus titulus in Cod. de Municipa-

libus

Synonymia libus & originariis. 2. *Originales vocantur in l. 4. C. de incolis*
& ubi quis domicil: hab. vid. 3. *Naturales & necessarij cives, a g.*
l. 6. §. 1. ff. ad munic.

VII. Ita in multis adhuc hodie civitatibus vocantur
indigenæ pleni cives, sive *ἄρχοντες* Bürger / ut Augustæ
Vindelicorum, & alibi, reliqui autē *Einwöhner* / *Bensassen* / aut
Pfalzbürger / *Dn. Besold.* in *Synopsi polit. lib. 1. c. 16. n. 6. f. 87.*
Propterea autem vocantur *Bürger* / quia olim in Civitati-
bus Imperialibus cives primarii in Burgis hoc est fortiori-
bus ædificiis habitabant, quo adversus plebem vel tempo-
re civilium actionum tutiores essent, & illi erant quos ho-
die Patricios vocamus.

Græci vocant Indigenas *Ἀυτόχθονας*

Gallis dicuntur *Les natifs du pais, au du lieu.*

Itails Nati nel paese: sive colui che habita in quello isttesso
luogo dove egli è nato.

Germanis die an einem Orte gezogen / und geböhren / sive
Stad oder Landkinder. *Speidel.* in *Spec. Einheimische Levit.*
24. v. 16. & 22. Kinder à Christo ipso vocantur *Math. 17. v. 25.*
ubi opponuntur den Frömden / Kinder des Volckes *Levit. 19.*
v. 18. 9. Jus autem quod hisce indigenis competit, vocatur
communiter à Doctoribus *Jus indigenatus*, aut, *Naturale*
patriæ jus, *Græven. lib. 2. pract. conclus. 35. n. 2. & seqq.*

POSITIO. IV.

Homony-
mia.

IX. Hisce prælibatis æquivocationis larva quoque
detegenda venit, ne nobis quisquam objiciat vulgatum il-
lud: Errorum genetrix est æquivocatio semper. Solent
autem voce Indigena promiscue uti, mox pro Cive in gene-
re sic dicto, mox pro municipe, mox pro quovis incola alicu-
jus Regionis, provinciæ seu civitatis, ii qui sine distinctio-
ne loquivi assueti sunt. Ideoque ne confundantur sed con-
ster, quænam significatio genuinam disquisitionis nostræ
rubri-

rubricam designet, accuratè sciendum in quo differant à se invicem, & in quo conveniant.

X. Civis in genere potest definiri, quod sit pars rectæ administratæ civitatis, natus vel factus, aut omnium aut non omnium civitatis immunitatum & jurium particeps, Arist. 3. pol. Arnif. tom. 1. c. 12. & Excell. Dn. Balth. Cellar. in pol. c. 5. §. 15. § 18. Ex hac definitione in aprico est duas esse civium classes, quarum primam constituunt ii, qui parente cive sunt nati, & hi sunt veri Indigenæ sive Originarii, quos origo sive jus nativitatis fecit, l. 1. l. 6. D. ad municipal. Andr. Gail Observ. 30. n. 5. Alteram verò facti: hi sunt, qui jus civitatis acquisiverunt l. assumptio. ff. ad munic. aut, qui noviter recepti, & certò aliquo pretio, de consuetudine omnium locorum civitatem sibi coëmerunt; & postquam juramentum fidelitatis & obedientiæ, quod homagiale vocant, præstitère, quo debitam obedientiam & morem se gesturos sub fidei religione pollicentur, in numerum civium electi. Knichen de jure territ. cap. 3. n. 162. Quod ubique hodie observatur, ita tamen, ut primo à Magistratu sub quo hætenus degerunt, literas testimoniales exhibeant, probentque, se istic loci honestè vixisse, ac bona gratia discessisse. Pro cujusque loci consuetudine & observantia interdum etiam cautionem præstare tenentur, se legitimè natos esse, daß sie recht / und frey geböhren / und niemand eigen sein. vid. Klock. consil. 29. n. 1000. Dn. Lindenspur in Ordinat. polit. Württemb. fol. 5. § seqq. quæ omnia ab originario non desiderantur. Patet itaque ex hac descriptione civium quod nullo modo omnes, Cives in genere sic dicti sint indigenæ

XI. Municipales jure Civ. Rom. ij dicebantur, qui in civitate recepti ut munera cum populo Romano facerent l. 1. §. 1. ff. ad municipal. ibique Nobiliss. Dn. Præses in Observ. n. 3, aut, qui in civitatibus exteris habitabant, & Romanæ civita-

In qua significatione Cives sunt indigenæ in qua non?

An Municipales & in qua significatione sint Indigenæ.

tis

tis jure in tantum vel in totum gaudebant; *In tantum* cum saltem muneris honorarij cum populo Romano participes essent, aut interdū jus commercii, connubij, ac successionis haberent, simulque munera subirent, jus suffragiorum autem & magistratum in Vrbe capiendorum non haberent: nam quando suffragia ornabantur suis legibus spoliati Romanis obstringebantur, Sigonius *lib. 2. de antiqu. Jur. Ital. item de antiqu. Jur. provinc.* Hinc Tacitus *lib. 4. Anal.* Municipalem adulerum pro ignobile & obscuro appellat. *In totum* autem sive in supremo gradu iis jus civitatis Rom. concessum erat, quando simul jus suffragii habuerunt, & ad honores admissi sunt Dn. Struv. *in synt. ad munic. th. 46.* In hac ergo posteriori significatione municipes & quando ex duobus Campanis parentibus, aut ex patre Campano, matre vero Puteolana nati sunt, utique veri Indigenæ fuerunt, *d. l. 1. §. 1.* In prioribus autem significationibus, quoniam non omnibus privilegiis & immunitatibus civium gavisi sunt, indigenis annumerari non merentur.

Hodie omnes qui ex municipibus nati. Indigenæ sunt.

XII. Cum autem hodie faciem Romani Imperii penitus immutatam videamus, & jure moderno municipes isti vocentur, quibus jus civitatis à principibus seu statibus Imperij concessione summæ majestatis, quod fit quando Cæsar iis, territoria in feudum concedit, tribuitur: *Speidel. voce Herligkeit. Obrecht. de Regal. tit. 8. Dn. Lampad. p. 3. c. 14. ibique in prælect. publ.* Clariss. Dn. Conringius & quidem ita ut inter se Consules & Senatores cum ordinaria jurisdictione & merito Imperio eligi queant, fruanturque omnibus privilegiis & civitatis juribus, ideoque non immeritò omnes qui ex hisce municipibus nascuntur Originarij seu Indigenæ nunc salutantur.

Num Incolæ sint Artochtones, & qua in significatione?

XIII. Qui aliquam Regionem, vel civitatem inhabitant gratia & animo domicilij ibi contrahendi propriè incolæ dicuntur

9.
cuntur l. 3. C. de Incolis l. 239. de V. S. sic dicti quasi valdè co-
lant civitatem in quam se transtulerunt, *Wesemb. Consil. 40.*
v. 19. & sunt Cohabitanter, quales erant Judæi in Ægypto
& Aricini apud Romanos de quibus *Liv. lib. 2. Hist.* Qui in
hac propria & stricta significatione non utuntur juribus civi-
tatis, & per consequens etiam non sunt cives, l. 3. cum seqq.
C. de Incol. nec Indigenæ.

XIV. Communiter quoque, licet abusivè, omnes illi
qui civitatem inhabitant, sive sint cives Originarii, sive ad-
ventitij, sive honorarij, incolæ vocari solent, inter quos Ori-
ginarij Indigenæ existunt.

XV. Denique accuratè observandum, quod Indigenæ
vocabulum interdum accipiatur in communissima & latissi-
ma significatione, interdum in communi, interdum in stricta
significatione, nam in hac triplici significatione patria acci-
pitur, ubi autem quis dicitur habere patriam, ibi etiam eum
creditur esse indigenam.

XVI. In communissima significatione vocantur homi-
nes totius mundi Indigenæ, ubicunque etiam animo benè
sint, seu in quacunque parte terrarum sedem rerum fortu-
narumque collocaverint. Ita peregrini quoque seu forenses
sunt Indigenæ, & quocunque loco nati, quo parentes jus ci-
vitatatis non habent,

XVII. In communi significatione homines appellan-
tur indigenæ ejus Regni, provinciæ aut territorij ex quo ori-
ginem traxerunt: sic Roma communis omnium civium Rom.
quocunque loco degentium patria fuit l. 33. ad munic. Don 17.
comm. 3. Ita in Republica quoque Judæorum omnes illi fue-
runt Indigenæ, qui ex semine Jacobi nati fuerunt, uti colli-
gitur ex c. 23. Deut. & ex c. 23. & 24. Josue. Sic omnes illi Indige-
næ Germani sunt, qui in Germania à Germanis nascuntur.

XVIII. In stricta significatione quis dicitur Indigena

B

ejus

Indig. in
communis
sign.

In commu-
ni.

In stricta

eius civitatis in qua natus est, ex patre vel avo cive, *l. 1. §. 17. §. 9 l. 22. ad mun.* Adeoq; error est quod viro docto Salvator noster vocatur civis Bethlehemensis, à loco civitatis in qua natus, *Luc. c. 2. 3. 4. 5. Ioh. c. 7. 42. & alii à suis locis Ruth. c. 1. 2. 3. 19. 20. 22. Judic. c. 20. 1. Chron. cap. 6.* Atque in hac ultima & media significatione, missâ primâ, nobis jam Indigena definiendus est.

POSITIO V.

Indigena
quis

XIX. Est ergo Indigena homo natus in aliquo Regno, provincia, aut civitate, ex parentibus qui in ea domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum habuerunt, gaudens omnibus privilegiis & juribus originariorum dum ibi commoratur.

Ius indigenatus
quomodo
definitur.

XX. Ius indigenatus autem nihil aliud est, quam singularis facultas Lege concessa, originariis præ reliquis extraneis & novellis civibus competens.

POSITIO VI.

Divisio

XXI. Hoc jus indigenatus dispescimus in illud quod in genere tale, ac comprehendit omnes species juris indigenis competentes, & quod in specie tale est in unico saltem ac altero actu conspicuum. Deinde aliud est ex jure personarum, non quidem ex statu Libertatis aut Familiæ, sed Civitatis, arg. *l. f. de Cap. min. & §. 1. l. eod.* aliud ex Jure Rerum.

XXII. Indigenæ quoque sunt vel verè tales, quos jam definivimus; vel per fictionem juris, qui fortuito casu alibi nascuntur alibi nasci finguntur: Inter quos etiam recensendi ex *J. Rom. 1. servi manumissi, qui sequuntur originem patronorum. l. 6. §. 3. l. 22. §. 2. ad municip. 2. Adoptati, qui originem naturalem imitantur, dum in ea civitate in qua pater adoptivus est, cives fiunt l. 1. pr. ff. d. t. ad munic. l. 282. de V. S.* Sicque dixerim jus indigenatus aliud esse Naturale aliud Civile.

Posi-

POSITIO VII.

XXIII. **Causa Efficiens juris Indigenatus est vel remota vel proxima, remota partim est jus Divinum, partim jus Gentium, Civile, & Canonicum, partim Leges provinciales, leges & Statuta municipalia, interdum etiam longa consuetudo jus aliquod facit indigenis, & facere potest** Causa Efficiens remota.
arg. l. 32. ff. de LL. l. juris gentium 7. ff. §. 1. de pact. l. 2. C. de pactis inter empt. & vendit Ernestus Cothman 1. Conf. 16. n. 4.

XXIV. **Propinqua sive proxima est ipsa Nativitas, quæ Origine dicitur l. 7. C. de incolis l. 15. §. ult. ad municipal. naturæ quoque & originis veritas l. 6. pr. ad munic. quæ est fundamentum totius juris indigenatus, qui enim eò vult uti frui necesse est, ut vel verè, hoc est naturaliter, vel per fictionem juris hoc est civiliter natus sit in Civitate, non simpliciter & tantum, à quacunque etiam persona, sed à patre, qui domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum in ea collocavit, Menoch. lib. 6. præf. 30. Amaya. l. 10. tit. de municip. & incolis: Uno verbo qui ejusdem fuit civis d. l. 7. C. de Incol.** Propinqua.

POSITIO IIX.

XXV. **Quicumque ergo nascitur ex parentibus salva civitatis jure peregrinantibus, civis nascitur non ejus civitatis in qua mater casu fortuito peperit, sed in qua pater domicilium fovet, & in qua reversis à peregrinatione parentibus natus esset: fingitur itaque natus in civitate, ubi mater fingitur esse, arg. l. 26. ff. de capt. & postlim. revers. Et distinguendum hic est inter actum nascendi, & inter jus nascendi, actus enim nascendi, quando mater fortuito casu abest, non facit indigenam, sed jus nascendi, i. e. ubi jure nasci debuisset, arg. l. 3. C. de munic. ibique Cujac. Idem quoque sensere Bald. Alberic. Castrens. aliique in l. 3. l. 84. §. 10. de Legat. 1. ubi dicunt, filium non sortiri Originem ejus loci, quo transeundo nascitur, & paren-** An is qui fortuito casu in aliquo loco, ubi mater ad tempus moram traxit, nascitur, sit Originarius istius loci ubi natus est, an in eo loco ubi matrem fuisse fingitur?

tes ad tempus tantum ibidem erant mansuri, animo rever-
tendi in patriam, in qua constituere domicilium. Deinde
ea quæ fiunt in transcurso quasi nulla habentur, & ideò hic
filius indigena non dicitur ejus loci in quo casu natus, sed il-
lius in quo pater degebat: vid. Leoninus *Consil.* 34. & 44.
Christinæus *Decis.* 33. Et Paul. Castrensis *diel. loco* mentionem
facit de statuto observatione digno, quod Bononiæ aliisque
Urbibus Ital. vigorem habere dicit, eòque cautum esse, quod
nullus Doctor possit esse de collegio Jurisconsultorum aut
Medicorum, qui non Originarius civis, aut si mater casuali-
ter absit & pariat, filium tum fingi natum in civitate, ubi ma-
trem fuisse fingitur, nempe Bononiæ. Simile statutum in Col-
legio Ferrariensi vigere testatur Felinus in *c. Rodolphus X. de*
Rescriptis.

XXVI. Verum ergo est ut quis Originarius tan-
tùm possit vocari, sufficere quidem nativitatem, nam qui
ex patre Helmstadiensi fortuito casu natus est Brunsvigæ
sic origine Brunsvicensis est, quia ibi genitus, non autem In-
digena quoad effectum est, quia ipsi jure indigenatus Brunsvi-
censium frui non licet, ratio, quod pater non fuerit civis: vid. la-
tius Nob. & Excell. Dn. Præses Faut. ac Præceptor meus nun-
quam satis colend. in *Observ. ad t. ad munic. n. 4.* Dn. Mœy. *ad*
ius Lub. l. 1. t. 2. ubi absurdum est, inquit, quod à nonnullis cre-
ditur, solam nativitatem, etiamsi quis fortuito nasceretur,
transeunte fortè patre & matre, vel alicubi ad tempus com-
morante, originarium facere, sc. quoad effectum, add. *Chas-*
sanæ: in Consu. Burg: rubr. 3. §. 7.

XXVII. Antverpiæ tamen singulare aliquod statutum
est, ut quicumque ibi nascitur sit civis originarius, sive paren-
tes in eâ domicilium habuerunt, sive non, teste *Lud. Diethere-*
ad Besold. lit. B. Von den Bürgern / & hinc fortasse Perezius
in Comment. Cod. ad t. de Munic. § Orig. hanc opinionem fo-
vet,

vet, inquit : Attendendam esse potius veram originem, quam destinationem animi parentis, cum ista destinatio non possit ipsam destruere veritatem &c. Et hoc quidem in tantum verum est, ubi enim quis naturaliter nascitur, ibi quoque indigena est, attamen ut antea dictum, quoad effectum non est Indigena ejus civitatis in qua fortuito casu nascitur, sed in qua pater civis est, nisi expressè aliquo speciali statuto cautum sit, quod etiam in eajure Indigenatus frui possit, videbis Boër. *decis. 13. n. 51. & seqq. Matth. de Afflict. decis. 38. &c.*

POSITIO IX.

XXIIX. Cœterum Imperatorem in Republ. German: à quo principaliter omnes liberalitates, dignitates, jura Subjectum
à quo jurisdictiones, Regalia, Feuda, nobilitates, & privilegia promanant, universalia quædam jura indigenis concedere posse, ac concessisse indubitatum est. Interim tamen etiam multi ex singulari benevolentia Electorum, Principum, atque aliorum Imperii Ordinū, quibus in suis provinciis singularia quædam privilegia & statuta promulgare liberum & licitū est, per *Ord. Polit. de anno 1577. tit. 20. §. fin. Ord. Cam. part. 1. tit. 13. & p. 2. t. 1.*) indigenatus juribus ac beneficiis gaudent.

XXIX. Idem est, quoad Civitates Municipales jurisdictionem non limitatam habentes, quibus hodie jus condendi statuta & jura municipalia competere constat, *Molin. ad Consuet. Paris. in pr. n. 38. Vasqu. illustr. controu. c. 34. n. 2.* modò legibus publicis non sint contraria, vel juri Universalis, *l. 9. ff. ad L. Rhod. de jactu, l. f. ff. de coll. & corp.* Ergo etiam indigenis suis singularia privilegia concedere possunt. Si verò Civitates Municipales & alii magistratus inferiores limitatam habeant jurisdictionem, in iis tantum in quibus habent jurisdictionem, statuta & privilegia condere possunt & si nullam habeant jurisdictionem, tunc sine superioris cōfirmatione quicquā largiri nō possunt *arg. l. fin. C. de testam.*

XXX. Imò collegia licita & universitates statuta facere possunt in pertinentibus ad suam administrationem, in ijs verò quæ publicam concernunt utilitatem, vel totius patriæ, absque superioris consensu nihil disponere possunt, Dd. *Comm. in l. omnes populi ff. de I. & I.* Besold. *de Iurib. Univ. c. 8. n. 6.* Bruning. *de Variis Univ. spec. conclus. 51.*

XXXI. Ita quoque in aliis Regionibus seu Rebus publicis iis, qui habent potestatem leges ferendi talia constituere, licitum erit. vid. Knipschild. *de Iuribus & Priv. Civ. Imperial. Lib. 2. c. 10. & l. 5. c. 2.*

POSITIO X.

XXXII. Omnes & singuli Indigenæ hisce juribus uti frui possunt, qui non excipiuntur, sed illis juribus & privilegijs digni reperiuntur. Excludantur autem regulariter 1. Infames 2. Hæretici, *l. 2. l. 4. C. de Hæret.* 3. Banniti, qui postquam culpa sua in peregrinationem inciderunt, amplius inter Indigenas referri non possunt, sed pœnis potius quam beneficijs afficiendi sunt, Gail. *l. 2. de P. P. c. 10. n. 4.* 4. Excommunicati, *per c. 2. de except. c. si quis 11. q. 3.* 5. Spurii seu vulgò quæsitii, Arist. *4. Polit. c. 6.* Deut. *23. v. 2.* & *arg. l. 1. in f. l. 24. ff. de stat. hom. nisi per subsequens matrimoniū, vel Principis rescriptū Patris cōditiones & originē acceperint arg. Nov. 87.*

XXXIII. 6. Judæi nequaquam sunt annumerandi Indigenis, multò minus illorum juribus & privilegijs frui possunt, etiamsi à multis seculis originem probent in aliquo loco: Non enim à civibus sunt nati, sed sunt homines perfidi, qui Christianorum facultates non exsugunt tantum, sed etiam horrendas blasphemias in Christum, aliæque multa in contemptum Christianæ religionis dicta factave impiè evomere student. *Speckhan in Diatagm. Iudæorum*, quare non faciliè recipiendi in Republ. Christiana, *Limn. I. P. l. 3. c. 2. n. 19. & seqq.* quamvis id permittatur Electoribus *int. 9. A. B.* Reccepti vero saltem in numero subditorum sunt, quoad onera ferenda,

Subiectum
ad quem
Num o-
mnes Indi-
genæ indi-
stinete hi-
sce juribus
uti possint?
Excipiun-
tur.
1. Infames.
2. Hæretici.
3. Banniti.
4. Excom-
municati.
5. Spurii
6. Iudæi,

non ut commodis vicissim gaudeant, contra *Reg. 1. 10.* Quare in terris Imperij vocantur servi Camerae Imperialis. *Königliche Fiscalische Knechte* / ut apud Lehemann: *lib. 7. Chron. Spir. cap. 43. p. 789. Limn. in annotat. ad art. 23. capit. Carol. 4.* De inde ad officia publica nequaquam admittuntur, per *l. fin. in pr. C. de Iudæis, c. 15. § 16. X. de Iudæis.* Prohibentur quoque matrimonia cum Christianis inire, *l. 6. C. de Iudæis c. 28. q. 1. in pr. Augustin. l. 4. de Civitate Dei c. 18.*

POSITIO XI.

XXXIV. Non minoris momenti quæstio est: An Professores & Studiosi ratione loci, habitationis & domicilii sint cives, & per consequens juris indigenatus participes? Verum explorandum est, illos proprie non esse Cives, adeoque nulla ratione Magistratui oppidano subjectos, sed esse quasi metatos, hoc est ad loca, in quibus Academiae fundatae sunt missos, ut ibi corpus peculiare faciant, secundum leges & consuetudines proprias vivant, & doceant & discant, *l. 2. C. de incol. Ernest. Cotmann. Resp. Acad. 1. n. 104.* Nec proprie loquendo Incolæ sunt, nam Incolæ ordinarii loci magistratum agnoscunt, quod secus est in Professoribus & Studiosis, qui proprium & ordinariū Iudicem habent, *Auth. Habita C. ne fil. pro patr. vid. omnino Cotmann. d. loc. n. 106.*

An Profes-
sores & Stu-
diosi sint
iudigenæ.

XXXV. Bartolustamen in *l. municeps 23. §. 1. ad municipal.* & Felinus *ad rubr. de Magistris §. c. n. 1.* statuunt, Doctorem esse civem ejus loci ubi legit, sicuti miles ubi meret, *arg. l. 23. §. 1. ad munic. quod Doctor dicatur miles militiae legalis, Bart. d. l.* Verum quia jure singulari id *d. §. 1. de domicilio militis constitutum est, ideò ad consequentias non fuerit trahendum, l. 14. § 16 de Legib.* Manet itaque verum, Professores non esse cives ejus loci in quo merent docendi causa; Nisi & ibidem insimul Cives allecti fuerint, aut ex origine loci tales sint, vel specialiter à Principe id im-
petra-

petraverint, & propterea hoc maximè casu indigenarum
 juribus fruuntur. Cujus equidem egregium exemplum
 in hac illustri Julia compertum habeo. Quoniam juxta
 privilegia Academiae specialia, indulta anno 1593. promulga-
 taque Vice Rectore D. Andrea Cludio Icto, jura indi-
 genarum competunt Professoribus & Academiae Adfesso-
 ribus. Verba habent: Zum fünfften ordnen / setzen / verabs-
 scheiden und wollen wir / das den Professoribus und Gliedma-
 sen unser Julius Universität / gleich den Bürgern / Vieh zu
 halten / und ihnen zu dero behueff der gemeinen Triffte / Hude
 und Weide an Laub und Gras / im Holz und Felde / wie den
 auch zu vorangedeuteter notturfft der Rosmühlen umb gewohn-
 liche Gebuer unverhinderlich zugebrauchen: Dergleichen der
 Siegel auff / jedoch in dem Werth / wie bißhero geschehen /
 gleich den Bürgern von mehrerwehntem Rechte unser Stadt
 Helmstedt / verstattet werden: Die Professore aber und an-
 dere unser Julius Universität angehörige Gliedmassen / obbes-
 rührtes ihr Vieh für den gemeinen Stadhirten zutreiben / und
 demselben zu rechter Zeit seine gebürliche Belohnung zugeben /
 auch dem Rath und Bürgerschaft / da ihnen im Holz und Fel-
 de an Ihrer Triffte / Hude und Weide eintrag geschehen und
 beschwerung zugefüget würde / jederzeit ein und beyrätig zu
 sein / und darin gebürlich bey zu springen / hinwieder schuldig
 sein sollen. Et porro; das auch aller befreyeten Persohnen in
 unser Stad Helmstedt geborne Kinder / wan sie Stad pflichtig
 worden / das Bürger Recht oder die Bürgerschaft zu gewin-
 nen nicht schuldig / sondern derselben ohn erlegung solcher Geb-
 buer / wegen ihrer aldar geschehenen Geburt / fähig sein.

Num Ca-
 meral Asses-
 sores?

XXXVI. Idem de Camerae Assessoribus notavit
 Tilmannus in *Décisionibus Cameralibus Synt. 1. Decis. 5. n. 3.*
 quod scilicet sint Coloni vel quasi Metati, qui Spiram mi-
 si & deputati sunt ab Imperatore, non ut civitati subjian-
 tur,

tur, ejusque commoda & onera ferrent, sed ut ibi tanquam in loco commodiori jurisdictionem Imperii exercerent, suis legibus & juribus utentes.

XXXVII. Dicitur est supra quod quis ratione natiuitatis quidem possit nominari indigena, non autem statim ibi jure indigenatus uti, cum non parentis domicilium sequatur. Quid si deserat civitatem patris & transferat domicilium in locum natiuitatis, ubi indigena est ratione natiuitatis, an tum gaudet in illa jure indigenatus? Nequaquam, quia ibi non à parente cive, sed à peregrino natus est, ideoque jus civitatis sibi coemat oportet, & per consequens adscriptitius saltem civis est, licet in ea natus sit.

XXXIIX. Si autem parentes sunt Cives in utraq; civitate, & in altera non minus quam in hac æqualia bona possideant, v.g. Sempronius Civis Magdeb., est etiã civis Hallensis, & tã in illa quã in hac domiciliũ habet, uxor ejus peperit Magdeb. filiũ, quæritur nũ ille in utroq; loco sit indigena, & per consequens juris indigenatus particeps? & R. affirmãdo *arg. l. 27. §. 6. §. 1. ad mun.* ubi dicitur, quod quis duarũ civitatũ civis esse possit, ergo nullus dubito, quin fili i'n utraq; juris indigen. uti queat, quãvis in altera civiliter in altera naturaliter sit indigena. Interim tamẽ verũ manet, quod tã de jure civ. quã de moribus nostris nemo cõmodè simul plenarius civis esse possit duarũ civit. diversis dominis subiect., prout tradunt, *Afflict. dec. 384. n. 13. Arnifæ de republ. c. 5. sect. 7. n. 8. 10. 20. §. 21. §. per c. 6. Matt. s. 24.* Nisi utroq; domino ita placeat: videantur exempla apud Joh. Dacon. *de orig. §. jure patrit. lib. 3. c. 3. n. 24.* Thusc. *lit. C. concl. 147. n. 4.*

POSITIO XII.

XXXIX. Ordinariẽ patris non matris domicilium sequuntur liberi, nisi fortè privilegio aliquo materna origo censeatur, ut liberi civitatem & municipium matris suæ sequantur, ceu testatur de Iliensibus, Delphensibus & Ponticis, Ulp. *in l. 1. §. 2. ad municipal. ibique Gotofr.*

XL. Aliàs secundum jus Civile in nuptiis legitimis liberi patris conditionem sequuntur, *l. 19. de Stat. hom. l. ingenua C. de Murileg. l. 36. C. de decur. l. 10. ff. de Senator. l. 196. de V. S. Regn. Sixtin. lib. 2. Conf. Marp. 9. n. 28.* Quare etiam liberi à nobili patre progeniti pro nobilibus habentur, etiã si mater fuerit plebea, i. quia mariti Nobiles tribuunt fœminis nobilissimam dignitatem, *per l. fœm. ff. de Senator.* quorum radiis illæ coruscant, *l. ult. C. de Nupt: in verbis: Sentiât mulier viri fulgorem: & Impp. Valent. Theod. & Arcad. in l. 13. C. de dignitatibus* dicunt: Mulieres honore maritorum erigimus, genere nobilitamus, &c: Hinc firmiter concludo, quod fœminæ plebejæ nubentes viris nobilibus ipsæ fiant nobiles; quam sententiam communiter Dd. defendunt, inter quos Andr. Tiraquell. *de Nobilitate c. 18. n. 3. & seqq.* Andr. Alciatus *in l. pronuntiatio §. familiæ ff. de V. S. n. 6.* Felin. *in c. novit ille n. 2. X. de Iudic.* Herm. Vult. *lib. 2. consil. 17. n. 46. & seqq.* Reink. *de Regim. Sec. & Eccles. lib. 1. clas. s. c. 11 n. 33.* add: Chassanæus *in Cathal. gloriæ mundi p. 8. Conf. 8. & per consequens nullum dubium est, quin liberi ex ejusmodi matrimonio progeniti sint veri nobiles, & propterea recte jure indigenatus fruuntur, non minus quàm qui ex patre & matre nobilibus nati sunt: Etiam ad feuda in Camera & Saxonix Electoratu admittuntur, quo de fidem faciunt Regner. Sixtin. *dict. Conf. Marp. 9. Vultei: Consil. 17.* Schurff. *Cent. 1. Conf. 1. n. 17.* Carpz. *in Jurisp. Eccles. l. 2. tit. 11. ubi præjudicium affert.**

XLI. Et quamvis Nobilitas illustrior & splendidior vulgò habeatur, si ex parte quoque matris accedat nobilitas, (& propterea in nonnullis Gallix locis receptum sit, ut nobilitetur plebeæ, antequam nubat, venter Fr: Conan. *c. 11. n. 6.* similiter id observari in Regno Guineæ testetur Camill, *de Curt. p. 1. & apud Calecutios Indiæ populos*

Bodin : *lib. 1. de rep. c. 3. in fin.*) nullo tamen jure introductum esse, ut octo vel decem generationes nobilium ex utroque latere probentur, inquit Idem Bodinus *lib. 6. cap. 6.* ubi illum morem Germaniæ perniciosissimum vocat. Interim tamen secus nati satis frequenter postponuntur & non admittuntur in hastiludiis ad hastam vibrandam, vel ad annuli immissionem zum freyrennen/zum Cornet stechen oder Ringelrennen. vid. Tholos. *in Synt. l. 48. c. 16. in f.* Quod consuetudine in Germania esse introductum experientia testatur. Attamen exinde non colligitur, quicumque non admittitur ad hastiludia ille non est nobilis; majus enim & minus non alterant speciem, sed tantum gradus inducunt; licet itaque paulò illustriores sint illi qui admittuntur ad hastiludia, nihilominus tamen reliqui qui non admittuntur, manent nobiles.

POSITIO XIII.

XLII. Porro ne digressionem facere videamur à via Quomodo probatur origo, recta, investigabimus veritatem in hac, quomodo si forte alicui quaestio status moveatur ille probari possit, se esse indigenam? Dd. varii variè sentiunt, Ang. *Conf. 104.* putat communem opinionem in hoc sufficere, & idem Albericus *in Part. 1. stat. quæst. 78.* Andreas Alciatus *ICtus* putat *in tract. de præsumpt.* : præsumi aliquem civem Originarium alicujus civitatis, in qua habitare reperitur. Bartolus *in l. 1. ff. ad Municip.* dicit: Quando ignoratur Origo alicujus, an scilicet sit hujus vel illius Civitatis & loci, præsumitur esse illius in quo fuit alitus & educatus, Menoch. *l. 6. præsumpt. 30.* Sed qui vult probare se esse indigenam, omnino demonstrare tenetur, primò se esse natum ex ea Civitate sive regione, aut ex eo loco, in quo se indigenam esse contendit, ut supra dictum. Secundò se esse ibi natum ex patre Civive, qui domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum in eo habuit.

P A R S S P E C I A L I S.

DE JURE INDIGENATUS PUBLICO.

I. Circa prælationem in honoribus conferendis.

P O S I T I O X I V.

Num Indi-
genæ in ca-
pescentis
honoribus
extraneis
præferendi
sint an non?
Affirmatur.

XLIII. Expositis iis quæ ad generalia Indigenatus pertinent, commodum fortassè erit progredi ad jura ipsa indigenis competentia. Hæc vel publica, vel privata sunt.

XLIV. Inter publica non immeritò primo loco ponitur jus prælationis quod indigenis competit tam in Politicis, quam in Ecclesiasticis functionibus obeundis, sive in capiendis honoribus: & sicuti hoc in vetustissimis & splendidissimis Rebus publicis floruit, ita & hodiernum in optimis Europæ Regionibus (inter quas Germanorum palmam obtinet) viget & observatur.

r. probatur
rationibus

XLV. Et quidem meritò, recta enim ratio hoc faciendum esse dicitur, 1. quoniam indigenæ majori Studio & fide ex innata erga patriam charitate omnes causas acturi præsumuntur, quàm quivis extranei. 2. Originarij melius censentur scire mores, cor civium, & consuetudines ejus Civitatis ex qua nati sunt: jam verè summum caput Consilij de Republ: dandi est, nosse Rempublicam, eamque habere exploratissimam *juxta Cic. 3. de Orat.* & mores hominum scire ad negotia tractanda apprimè conducit, quemadmodum id pulchrè demonstrat Excell. Dn. Herm: Conringius *in tractatu de Civili prudentia p. 37. 268. § 343.* Ergo utique cæteris, qui hominum mores & consuetudines Civitatis non tam accuratè perdidicerunt præferendi sunt. 3. Iniquissimum esset indigenas exteris postponere, illis que

que omnem ansam de patria bene merendi præripere, cui tamen præter Deum principaliter obligati sunt *l. 2. ff. de l. & l. 4.* Extranei ut plurimum eam erga populum repræsentare nequeunt benevolentiam, ac Indigenæ, ideoque magnam multitudinis invidiam & odium in se concitant, ex quo innumeræ oriri solent dissensionum occasiones, seditionesque, quæ Reipublicæ bonoque publico admodum noxiæ: vid. Arnold. Clapmarius *de arcanis Rerumpubl. l. 3. c. 23.* Christ. Besold. *lib. 2. polit. c. 3. §. 11. n. 6.* Phil. Cominæ *lib. 8. in fin. Hist. Gall. & novissimè Dn. Samuel Puffendorf in disqu. de Oblig. advers. Patriam.*

P O S I T I O X V.

XLVI. Hinc ipse Deus populo judaico dedit præceptum, ut Regem constituent non de numero peregrinorum, sed ex fratribus: *Statuito, inquit, super te Regem, quem elegerit Iehova Deus tuus, è medio fratrum tuorum, non enim poteris tibi præficere virum extraneum, qui non frater tuus sit: Deuter. 17. v. 15.* Et *Exodi 18.* consulit Moyse Socer ejus, dicens: *Provide de omni populo, sive ex toto hoc populo judaico viros strenuos & timentes Deum eligi, in quibus sit veritas, & qui oderint avaritiam, quos constituas super populum Tribunos & Centuriones.* Nec alia Dei T. O. M. mens fuit, quando judices, moderatores, & præfectos ex Tribubus constituere jubet, *Deut. 17. in pr.*

XLVII. Et proculdubio propterea etiam hoc voluit observari omnium laudandarum rerum Moderator, ac Sapientissimus Legislator: Ne peregrina religione, peregrinis legibus, institutis, moribusque Populus Judaicus imbueretur, dum exteri iis præponerentur, quorum imitatores facilè reperti sunt.

3. An etiam
fundamen-
tum habet
in jure Ci-
vili Roma-
no & in
quantum
fuit obser-
vatum hoc
jus apud
Romanos?
Prætores
non ex pro-
vinciis eligi
potuerunt.

XLIIIX. In jure Civili Romano videtur quoque con-
firmatam esse hanc assertionem, quod sc: in dignitatibus
conferendis originarij præferendi sint extraneis: *juxta l. 17.*
§. 4. ff. ad munic. qui dignitatum non sunt capaces, l. ult. C. de
Off. Prætor. ibi: Potius eligendi sunt Prætores qui habent Larem
in Urbe. quam illi qui sunt de provinciis. Nec si quis fortè propter
alias causas ad hanc Urbem de provinciis venerit, ad Præturæ mu-
nus efferatur, sed tantummodò, qui hic domicilium fovent. Ve-
rùm quoniam hæc lex generaliter loquitur de omnibus iis
qui domicilium in Urbe sive sit Naturale sive Accidentale
fovent, sequitur, quod etiam omnes illi Cives qui in Curias
descripti & in Urbe domicilia habuerunt, ad dignitates pro-
moti fuerint, quamvis olim Civitate Romana nemo frue-
batur, nisi utroque parente Cive natus: *Livius Lib. 43,* quod
tamen jure Justiniano mutatum *l. 1. §. 2. & l. 38. §. 3. ff. ad*
Municip.

Nec Con-
sules,

XLIX. Reliqui autem, qui in provinciis habitave-
runt Romanorum ditioni subjectis, & in curias non descri-
pti, fuerunt hujus juris incapaces, & propterea ad honores
in Urbe aspirare non potuerunt: qua de re egregiè fidem
facit *Livius in lib. 23.* quod nempe Romani nullum
facile extraneum in Curiam receperint, bellum pro-
pterea decernere maluerunt quam exterum Consulem vi-
dere. Quippe Titius Manlius Romanorum Consul,
cum Lucius Annius Setinus ausus esset petere, ut Con-
sul alter ex Latio crearetur, juravit si tanta dementia Pa-
tres conscriptos cepisset, ut à Setino homine Leges acci-
perent, se gladio cinctum venturum, & quemcunque in
Curia Latinum vidisset, sua manu interempturum.

L. Syn-

L. Syndici quoque regulariter ex ipso universitatis corpore eligi debent, *per l. 4. ff. quod cujusque univers. nom. ibique Wesemb. in parat. n. 5. & Excell. Dn. Henricus Hahnus Patronus ac Fautor meus observanter æstimand: in Observ. n. s. arg. c. 1. X. de Synd. c. quosdam c. quanto. de præsumptionibus.* Ratio est, quia præsumptio militat pro illis quod majore studio & fide communitatis suæ causas acturi sint, quam quivis extranei. Si verò in ipsa universitate idonei, sive habiles ad officia sustinenda non reperiantur, quod sanè hodiè, dum in tanta copia Germani literis operam dant, rarissimum exemplum est, tum extranei etiam constitui possunt, *Wesemb. in Parat. ad ff. d. l. Col. Arg. eod. tit. n. 8. & arg. l. 11. §. 1. ff. de muner. & honor.*

Syndici ex ipso universitatis corpore eligendi.

LI. Denique etiam secundum jus Civile Episcopi & Clerici non ex alia possessione vel vico, sed ex ea ubi est Ecclesia, ordinandi sunt, *l. 11. C. de Episc. & Cler. ibique Baldus, & Alberic. in l. divin. ff. de tut. & Curat.*

Clerici secundum jus Civ: ex ipso Ecclesie gremio eligendi

POSITIO XVII.

LII. Nec in jure Canonico desunt textus hanc sententiam confirmantes. Nam I. Nicolaus Papa in concilio Lateranensi decrevit, ut eligerentur Episcopi & Clerici ex ipsius Ecclesie gremio, si modò idonei reperiantur, sin minus ex alia nempe ex vicinitate eligerentur: ut eo melius linguam loci teneant, ejusque sensum calliant *vid. Dist. 23. c. 1. in nom. Dom. c. ne pro defectu 41. X. de elect. c. bona memoria 4. X. de Cler. peregr. Rochus de Curte rubr. de instit. Episc. n. 47.* Ratio certè hæc est, quia hoc munus rectè impleri non potest per eos, qui intelligere nequeunt loquentes, nec clarè & perspicuè intelligi possunt: hinc Div. Augustinus in egregio libro *de Civitate Dei* inquit: Facilius animalia diversi generis sibi sociari, quam diversæ linguæ ejusdem speciei homi-

4. Ex Jure Canonico.

homines ; & diversitatem linguarum hominem ab homi-
ne separare & alienare. Et Div. Paulus *1. ad Corinth.* 14. ve-
rè & prudenter dicit : Si nesciero virtutem vocis, ero ei
cui loquor barbarus, & qui loquitur mihi barbarus. vid.
latius Felinus *in all. l. Vallens. Vngepaur. & alij.*

§. ex vari-
arum Re-
rump. ob-
servantia.

POSITIO XIIII.

LIII. Si historiarum monumenta revolvere liceret,
& de variarum Rerumpublicarum statutis inquirere, facile
inveniemus, quod ferè apud omnes Gentes, quæ unquam
bonam Rempublicam constituerunt, hoc Jus in usu fuerit,
quò non peregrini non extranei, sed Indigenæ, qui inter il-
los nati, ejusdemque nationis fuère ad officia publica eve-
cti sunt.

Apud He-
bræosflu-
it hoc ius
prælat.
in conf.
honorem
In Monar-
chia Perfa-
rum.

LIV. De Hebræorum Republica res est expedita, ut
supra demonstravimus & probavimus ex Sacræ S. locis.

LV. De Persarum Monarchia constat, quod Cyrus
Rex & Monarcha Cambysi suo mandatum dederit, ut in
quocunque Regno in quacunque provincia Indigenæ, ut
qui naturâ, moribus, linguâ, & in aliis provinciarum incolis
pares sint, in officiis præponerentur, teste Xenoph. *Cyrop. §.*
& Arnise. in polit. p. 1.

Apud A-
tehn & La-
cedæna :

LVI. Quod ipsum in Rebbusp. Atheniensium & Lace-
dæmoniorum observatum, uti testantur Chass. *in Catal. glo-
riæ mundi p. 11. Conf. 22. ibique allegati Autores.* Lycurgus
enim legem tulit, ne extraneus in numerum Civium assu-
meretur: Plutarch. *in Lycurg. & in Themistocle, Bodin. de Re-
publ. l. 1. c. 6.* multo minus ad rerum gubernacula promo-
veretur.

Apud Chi-
nenses.

LVII. Et famosissimi acuminis Chinenses in præ-
fecturis bellicis, quia amore patriæ fortius eam defendere
crediderunt indigenas prætulerunt. *Frigant. de Re. gno Chin.*
c. 6. p. 138.

LIIII.

LIIX. Hispani sanè hujus juris indigenatus rigidissimi observatores fuerunt, & adhuc sunt; Hinc ferè in furorem agi solent, si munera magna & illustria hominibus exteræ gentis committi videant, ex quo se contemni, indignosque Regni dignitatibus existimari suspicantur, & certè ægerrimè ferunt plus fidei aliis peregrinis & adventitiis, quam Civibus & Indigenis à Rege haberi, cui tamen vitam & salutem suam omnem crediderint: Herm: Kirchn. *de Off.*

Et dign. Cancell: l. 3. c. 4. n. 8. Et 9: Bobadilla in polit. l. 1. c. 12. Quid hætenus in Portugallia juris, discimus ex literis Francisci de Sousa Legati Portug. ad Status Imperii Anno 1641. d. 24. datis, quæ inveniuntur in Theatro Europ. p. 4.

In Portugallia.

LIX. In Gallia extat constitutio Caroli VII. de anno 1431. qua inhibetur omnibus alienigenis habere officia & dignitates Ecclesiasticas; præsertim verò Episcopatum, Archiepiscopatum, Prioratum sine permissione Regis possidere nequeunt, Tholos. *de Rep. l. 4. c. 6. n. 10.* Bret: *de la souveraineté de Roy: lib: 2. ch. 8. p. 220.* Deinde etiam à Ludovico XIII, in Gallia specialiter constitutum, ne ad ministerium verbi divini Reformatæ Religionis admittantur exteri. Rationes edicti habentur Tom. 14. du Mercure Francois, p. 264. Lymn, ad Capit. Carol. V. n, 28.

In Gallia tam in Ecclesiasticis dignitatibus,

LX. Et non tantùm in ecclesiasticis sed etiam in politicis functionibus hæc prælatio Originariorum Gallix obtinet. Idque ex Conventionibus & articulis *sur le Marriage de Roy Loys XIII.* probo, ex quibus patet, quod Rex in pactis dotalibus cum Anna Principissa Hispaniæ Reginæ ministris & officariis quidem omnimodam jurisdictionem in dotalitio bonorum immobilium concesserit, hac tamen lege, ut Officarii ex Gallix Regno eligerentur, secundum Ordinationem Regionum statutorum. Eadem ordinatio no-

quam in Politicis præferuntur Indigenæ.

D

vissimè

visimè confirmata & in articulis pacificationis Regni Galliarum reperitur, quâ exteris ad officia aditus sine permisso Regis est præclusus. Bugnonius *lib. 2. des Loix abrogées*. Et Barquetus *part. 2. de droitt d' aubeine ch. 11. n. 1.* refert extraneos in Francia præsertim non admitti ad officia monetaria, nec ad Consulatam Rothomagensem, nec ad Ordinem equestrem S. Spir. nisi dispensatio Regis accedat.

In Anglia.

LXI. In Britannia quoque Lex est: Sacerdos exterus (præprimis Gallicus) sacerdotium non occupato. Quæ etiam ad alia officia extenditur, & sanè non inter levisimas nuperimæ Angl. seditionis causas recensetur, quod multi Indigenarum exteris postpositi fuerint, teste Joh. Milton. Anglo *in defens. pro populo Anglicano.*

In Rep.
Veneta

LXII. In inclyta porrò Republica Veneta extraneis aditus ad honores præclusi sunt, referente Franz. Patritio *de Instit. Reip. tit. quod tutius Cives quam peregrini imperent.* In hac Republica, inquit extraneis nullus est locus, & tamen nec justitia nec severitas deest, & ex ejusmodi judiciis nullæ discordiæ, nullæ seditiones, nullæque inimiciæ oriuntur. Et unum adhuc addit, quod nunquam se alibi lectitasse meminit, nempe: quod Ordo Civitatis, qui à primis constitutus fuisset, semper immutatus manserit. Illi enim qui hanc Urbem ædificaverunt, inter se suos magistratus diviserunt, quas præmium laborum suorum, & hanc hæreditatem posteris reliquerunt, ut nullum advenam aut inquilinum ad magistratus admitterent, & ita observatum est, ait, ultra mille annos, vid. quoque Jacob. Novell. *ad statuta Venetorum.*

In multis
Italiae Urbibus & in
Helvetia.

LXIII. Idem jus Genævæ, aliisque in Italiae liberis Urbibus viget, Antimach. *lib. 1. theor. 3. p. 157. & seqq.* Nec Helvetici peregrinum administrationi regiminis publici præficiunt. Dn. Arumæ: *ad t. 2. Aur. Bull. discurs. 2.*

In Hollan-
dia.

LXIV. Leges quoque Hollandicæ vetant, ut quis ex-
tra

tra Hollandiam natus honores capiat. Postea verò Proceribus placuit eo jure non uti, nisi adversus Nationes, quæ par jus in Hollandos usurparent, Hugo Grotius *in Introd. Jur. Holl. lib. 1. p. 13. vers. Nempter pen.* Sunt tamen in Hollandia oppida quædam, quæ jus specialius habent, & neminem admittete coguntur nisi genitus sit certis intra fines, Zypæus *in suo jud. l. 1. c. 36. sub fin. item lib. 4. c. 29. n. 9.*

LXV. Brabantij inter alia & hoc obtinuerunt privilegium, ne peregrinus ad munera admitteretur publica. Idque ^{In Brabantia.} ipsis fuit concessum ita, ut si quid contra fieret, subditi juramento essent soluti, teste Meteran. *in Histor. Belg. lib. 14. p. 713. & 716.* Ernestus Eremund. *de Orig. belg. tumult. p. 25.*

POSITIO XIX.

LXVI. Nec aliter sese res habet in Imperio nostro Romano Germanico, (ut antea brevibus dixi) non tantum circa ^{in Imperio nostro Rom. Germ.} Officiales Imperii, qui constituuntur, ut serviant Imperatori quatenus Regi Germanorum: Sed & ipse summus Reipubl. nostræ Moderator ex Civibus Imperii Originariis eligi debet, ^{ipse Imperator debet esse Germanus.} quemadmodum gravissimo testimonio Electoris Moguntini Sleidanus probat *Lib. 1. hist.* Idem testantur Georgius Sabinus, Conradus Peutingen: Iacobus Wympheling. Sim: Pistor: Henn: Göden, Petrus Heigius, Andr: Knichen, & alii, dicentes: Alienigenis omnibus ad tantum tanti decus Imperii viam præclusam esse. Et secundum hanc legem sæpissimè Iudicatum est: cum præ Philippo pulchro Galliarum Rege eligeretur Henricus VII Lucenbùrgicus, præ Francisco I. Carolus Austrius v.

LXVII. Nec desunt qui Legē ejusmodi ab Ottone I. alii ab Ottone III. Serenissimorum Principum nostrorum in regimine harum provinciarum Antecessoribus gloriosissimis latam fuisse contendunt, inter quos est Sigon. *lib. 5. d. R. I.*

p. 111. & Dn: Gebhardi in tr: de sacro Romano nationis Germanorum Imperio, qui est in Nuc: I. P.

LXIX. Quomodocunque autem ista se habeant, lege certè non scripta assertionem nostram niti, exteri pariter ac nostri, & tot seculorum constans memoria luculenter probant: vid: *Æneas Sylvius de ortu & autor. Rom. Imp. c. 10. Limn. d. I. P. l. 2. c. 2. n. 82. & seqq. Reink. de R. S. & E. lib. 1. Cl. 2. c. 2.*

LXIX. Nec moveor exemplis Alphonfi Regis Castiliæ, Richardi Angli, atque Wilhelmi. Præterquam enim quod in turbis & magna Principum discordia à paucis singuli eorum electi sint, firmiter non potest concludi: Ergo Lex abrogata est. Nam Lex illa antiquissima Germanorum est, quæ alienæ gentis homines ad imperium pervenire prohibet. Hinc Christoph. Leheman. in *Chron. Spir. l. 2. c. 22.* scribit. Von den Frönden ist ein außdrucklich befehl / und Gesetz / daß solche wiewol sie geschickt / und beredet seyn / doch nicht zum Regiment / und Richterlichen Ampt sollen fürgezogen werden. Darüber die Alten Teutschen steiff / und standhafft gehalten. add. *Sichard. Tom. 2. rerum Germ. Zenoc. l. 5. de Republ. & vita Caroli V.* Qui Carolus, quanquam Germano ex sanguine, nihilominus in Germania (nempe in Belgio) natus & educatus est, proculdubio propterea, ne ipsi in Electione objici possit se esse natione Hispanum.

Principes
Impetii et-
iam extra-
nei possunt
feri.

LXX. Principes autem & status Imperii fieri possunt etiam exteri. Exempla in aprico sunt: de principibus Eggenberg, Löbkewitz, Picolomini &c. vid. subscriptio novissima R. I. de An. 1654. item in Regibus Suediæ Pacif. Osabr: art. 10. §. 4. modo sufficientia bona sive mediata, sive immediata sub imperio possideant, de quo Juris Publ. Doct. latius tractant

LXXI. Cæterum in Imperio nostro in Universum
hoc

hoc jure utimur, ut omnibus officijs Imperij, tam in aula ^{Officiales} Cæsaris, quam alibi indigenæ Germani præponi debeant ^{Imperii de-} quod in *Capit. Caroli V. art. 13.* (ibique in addit: Limnæus) ^{bent esse} sancitum hisce verbis: Wir sollen und wollen auch unsere ^{Germani} Königliche / und Reichs Aupter / und sonst am Reiche / wie ^{tam in Ci-} in gleichen unseren Krieges Raht / und hohe Kriges officia mit ^{vilibus.} keiner andern Nation als Gebornen Deutschen besetzen und versehen. Hinc primò in Camera Imperiali nemo nisi Germanus præ & assidere potest, *O. C. de anno 1495. §. 1. R. 1. de Anno 1548. §. 23. §. 24.* Verbesserte Kaysersliche *§. D. de anno 1555. p. 1. §. 1. §. p. 3. §. 1. §. 2.* quod etiam novissime in *O. C. Ferdinandi 3. de anno 1654. d. 16. Martij confirmatum iv. 1. ibi* So im Reiche Teutscher nation geböhren / erzogen, und auch der Teutschen Sprache &c. add. Passauische Vertrag §. demnach soll.

LXXII. Deinde, quod negotia bellica attinet, Exercitus Dux, & Capitanei militares debent esse Teutones ^{quam in mi-} ^{litaribus,} Originarij, juxta *R. I. de anno 1521. §. Denselben Volck. & R. I. d. anno 1542. §. aber alle.* Consul: omnino Limn. in annot. ad *all. art. 13.* & in *Capit. Ferdinandi III. art. XV.* hoc est confirmatum, quod nempe Imperator non possit pro suo arbitrio in bellicis expeditionibus, quæ Imperii nomine suscipiuntur, majora officia concedere cui velit, sed quod Statuum consensus in hoc requiratur, qui vel ipsi eligunt vel nominant nonnullos & Imperatori optionem relinquunt; vel totum negotium Imperatoris dispositioni submitunt, hæc, tamen clausula, ut constituat Duces & Capitaneos ex Germanis, *v. R. I. Aug Vind. de anno 1530. §. und damit solch R. I. Spire de anno 1542. §. als nun §. seqq. item d. anno 1541. Ratusb. §. und dieweil uns vid. etiam R. I. d. anno 1598. §. und demnach. §. d. anno 1566. §. Nachdem ferner.*

D 3

LXXIII.

LXXIII. Et certè non sine ratione articulum hunc de non admittendis extraneis Capitulationi Cæsareæ & tot Recessibus Imperij inserere Serenissimis nostri Imperij proceribus visum fuit; non ignorantibus, quanta utilitas, quantumque commodum Reipublicæ ex Indigenarum promotione nasceretur, qui & amore Patriæ & morum, juri-umve loci longè præcellere existimantur, *arg. l. 101. ff. de Legat. 3. l. 17. §. 4. ff. ad municip.*

LXXIV. Quapropter etiam quod generaliter in allegatis legibus Imperij constitutum, ferè singuli Regni Germanici status in suis territoriis speciali aliqua ordinatione sive lege provinciali introduxerunt.

in Saxonia

LXXV. Nam 1. in Electoratu Saxonix Ordinatio Ecclesiastica Indigenarum filios præ forensibus ad munera Ecclesiastica promoveri jubet, in articulo generali 1. *Bonder Ordination §. wollen wir hienit. vid. Carpz. in Jurispr. Consist. lib: 1. Def. 25.* 2. In Marchia Brand. tam in Ecclesiasticis quam aliis functionibus præhabentur, ut testatur. *Scheplitz. ad consuetud. Elector. & Marck. Brandenb. part. 1.*

In Marchia Brandeb.

In Pomerania.

In Ducatu Br. & Luneburg.

3. In Ducatu Pomeranix etiam specialis Lex fuit, quæ lata *anno 1560. die 1x. Febr.*

LXXVI. Nec ultimi fuerunt in hoc jure constituendo nostrorum Serenissimorum Principum Parentes Duces Brunsv. & Luneb. excelssæ recordationis. Qui in singulari Recessu provinciali præclarè constituerunt, quod Indigenæ ex Ducatu Brunsv. & Luneb. regulariter ad officia præ exteris evehi debeant: hujus Recessus verba: *de Anno 1601.* ita sonant. *Zum acht und dreissigsten. Wen die Landfinder in ehren und Tugenden auff Universitäten / bey Hofe / in rühmlichen Kriegeszügen / Haushaltungen / und andern ehrbahren händeln wohl geübt / und also qualificirt seyn / daß sie mit Ruhm und Tug-*
hen

hen zugebrauchen / auch S. F. G. treulich meinen / daß alßdan
der gnädige Landes Fürst so wol bey Hoff und Haushaltungs/
Geistlichen und Weldlichen geheimen und gemeinen Sachen
nach jedes befindung vor frömbden und außländischen / so viel sich
tunmer füglich schicken will / zu hohen und niedrigen Amptern
und Diensten zubefodern geneigt / dafür hat die getreue Landz
schaffe billig in allerunterthänigkeit zu dancken / und die Jugend
also auffzuerziehen / daß sie solches milden erbietens in Werck ge-
niessen mügen.

LXXVII. Quod etiam hactenus sanctè observatum,
nisi interdum viri virtute, Nobilitate atque Experientia præ-
cellentes Indigenisque idoneores, his magno cum Reipubli-
cæ nostræ commodo ac ornamento præpositi fuerint.

LXXIIX. Eodem ferè modo in jure municipali Du- in Ducatu
Wurtemb.
catus Würtembergici dispositum invenitur t. 6. p. 1. Daß in
bestellung der Stadt / und Amptschreibereien fürnehmlich nach
den Landfindern getrachtet werden solle : quod etiam de aliis of-
ficiis vigore der Landtages Abscheide intelligendum Speidel.
in notab. Juridico-historico polit. l. f. n. 36.

LXXIX. Id ipsum religiosissimè observatur in mul- in variis
Ducatibus,
Comitali-
bus, urbi-
busque.
tis Imperij alijs Ducatibus, Comitatus ut apud Holfatos,
Ostrisios, Ditmarsos, Urbibusque, ut Argentorati, Norin-
bergæ, Augustæ vind. Francofurti, Magdeburgi, Hamburgi
&c. de quorum tamen specialibus statutis mihi non constat.
Testes sunt Antimach. lib. 1. Theol. 3. p. 157. & seqq. Gisebertus
in peric. statut. art. 4. n. 65. & seqq. & n. 78. Zahn de jure munis.
Carpan. *ad statuta Mediolan. t. 414.*

LXXX. Præ cæteris omnibus extra Imperium rigi- in Svecia
dissimi hujus juris Indigenatus observatores sunt Sveci; qui
juramento obligant Regni Gubernatores, antequam coro-
nantur, se Imperij ac principatus consiliis solos Indigenas
nol.

Handwritten stamp or mark on the right margin.

nullo exterorum habito respectu præposituros. Quapropter, cum aliquando Ericus Rex Germanum Cancellarium Regium constituisset, à nobilitate Svec. ex suo Palatio & sede regia in carcerem coniectus, & multos per annos in Senectutem usque detentus: Dav. Chytr. *Saxon. lib. 30.* quod tamen hodie in quibusdam officiis vix adeò strictè observatur.

in Polonia.

LXXXI. Et Poloni hâc de causa post mortem Sigismundi Regis sui gravissimo Senatusconsulto constituerunt, ne peregrinorum quidam ad Senatum & consultationes admitteretur. Joh. Bodin. *lib. 6. de Reg. l. 3. c. 1. § 5.* quod etiam Hungari fecerant conf. Tholosan. *in Synt. 1. U. lib. 17. c. 6. n. 42. c. 4. X. de postulat. prælatorum.*

POSITIO XX.

An indigenæ indistinctè sive sint nobiles sive ignobiles præferendi?

LXXXII. Olim quidè virtutis præmiū fuit, ut illi magistratui administrando præponerentur, in quibus singularis virtus & prudentia extitit Tacit. *lib. 11. Ann. item Lib. 1. histor. posse* verò pro temporum ratione, & personarum conditione hæc variarunt. Sub principibus enim ad grandiora officia, grandiores adhibebantur Nobiles, ad minora plebei. Prout etiam hodie in Imperio nostro obtinet, plurima enim in eo reperiuntur officia, quibus soli Nobiles funguntur, quæ vocantur vulgò *Adeliche dienste.*

An semper præferendi, licet exteri sint idoneiores, hi saltem mediocriter docti?

LXXXIII. Cæterum verò non desunt hujus juris strictissimi Interpretes, qui defendunt, si Indigena cū extraneo concurrat, & hic idoneor, ille autem taliter qualiter sufficiens sit officio, nihilominus eo casu præferendum esse Indigenam: Adducunt rationes; quod multa incommoda & pericula ab exteris patriæ timenda sint. Et quod tale omnium exterorum ingenium esse soleat, ut ubi sunt, quam minimè sint, sed semper animum suum in Patriæ desiderio relinquunt, ex quo, inquit, sæpissimè fit, ut etsi optimis conditionibus, maximisq;

misque stipendiis alligentur, nusquam tamen ferè stabili se-
 de permanere queant, sed allecti opimiore fortuna locum
 cū loco facillima quavis occasione commutent. Iam verò ni-
 hil rebus communibus incommodius accidere possit, quam
 si subito ab officijs & muneribus recedant ij, quorum tum o-
 pera maximè sit opus, nec quicquam Reipublicæ gravius,
 quam singulis annis & mensibus alium officiarium quærere,
 quod de Indigenis non facilè metuendum esset. Verum e-
 nim verò hoc quidem interdum, non tamen semper, neque
 ut plurimum verum est, quippe experientia testatur, quòd
 homines virtutibus decorati sæpè plus favoris experiantur
 apud exteros, quam in Patria sua (raro enim vir doctus in pa-
 tria sua honoratur, nec magno favore in ea gaudet ait Dn.
 Brunnem, *in tr. de Jure Peregrinorum.*) Idcirco quoniam ne-
 gliguntur, alibi fortunam quærere coguntur, & postquam
 ibi domicilia sua, atque maximam partem rerum fortuna-
 rumque collocaverunt, & insuper in majori existimatione,
 quam in patria sunt, non facilè mutare solent, nec amplius de
 patria solliciti sunt. Concludo ergo quod interdum habilio-
 res exteri Indigenis non ita idoneis sint præferendi. Modò
 non expressè statuto cautum sit, quod necessariò ad illa offi-
 cia Indigenæ evehi debeant, etiam si non ita idonei existimen-
 tur, vid. Kirchn. *de offic. & dign. Cancell. lib. 3.* Herm. Lather,
de censu c. 16. n. 140. Et tum semper præponendi sunt illi Indi-
 genæ qui habiles i. e. causarum rerumque intelligentes æsti-
 mantur, meritò enim tales virtutes cujuscunque esse debent,
 quales officium, quo fungitur, aut functurus est, postulat.
 Plutarch. *de educat. liberor.*

LXXXIV. Quod si autem tales personæ habiles in
 quadam Republica non reperiantur, necessitas rem eo per-
 ducit, ut etiam extranei aut Novelli Cives possint eligi & ad
 digni-

An non vi-
 ri experien-
 tes & docti
 ideotis in-
 digenis præ-
 ferendi.

dignitates promoveri: Nam tum potius viros Peritos, ut sunt Doctores, Jurisconsulti, & alii prudentes, etiam si sint novelli Cives in Senatum assumere Civitatibus conducit, quam imperitis & Ideotis Indigenis Reipublicæ administrationem tantum committere, qui Musarum osiores, & propterea, ne eorum imperitia, & fœda ignorantia in vulgus prodeat, viros doctos, sibi adjungi nolunt, sed firmiter sibi persuasum habent, se esse felicissimos donec Respubl. à viris simplicibus exclusis & exterminatis omnibus eruditis gubernetur. Ast risum teneatis amici! inquit Dn. Zahn *tr. de jure Mun.* væ illis Civitatibus! palam est in toto terrarum orbe, jura perire in tali Republ. & pedetentim omnia privilegia; ratio, quia Custodes eorum sunt imperiti, à peritis autem legum causæ sunt dijudicandæ & de-

Respondetur ad leges & rationes contrarias, quibus illi, qui negunt Indigenis competere hoc jus, utuntur.

Resp: 1^a: ad Constitut quod nemo ejus provincie fiat Rector:

2. ad l. 5. ff. de ad l. 10. C. de Assessoribus responde- tur.

fendendæ, *arg. Nov. 8. pr.*

POSITIO XXI.

LXXXV. Haftenus de jure constituto, quod indigenis circa prælationem in honoribus competit, dictum est. Iam porrò non extra propositi metam nos vagari arbitramur, si paululum hîc subsistemus, & in contradicentium opiniones, rationesque inquiramus.

LXXXVI. Et quidem primò quod attinet constitutionem illam, sive sit Anastasij ut Cuj. existimat, sive Gratiani, Valent: & Theodosij, ut Perezius putat: Quod nemo *pe* nemo ejus Provinciae fieri possit Rector, aut Præses, ex qua Originem duxit, vel in qua domicilium habet *Lib. 1. C. 1.*

41: Sciendum, quod ille titulus in Authentico textu non inveniatur, & propterea etiam ex eo firmum argumentum deduci non possit, Dn. Brunem: in *Codic. ad h. tit.*

LXXXVII. Secundo huic juri valdè repugnare dicunt dissentientes *leg. 5. ff. C. l. 10. C. de Assessoribus*, in quibus expressè

presè prohibeatur, ne quis in sua provincia ultra quatuor menses officio Assessoris fungi debeat sine speciali permisso principis, *l. 38. quibus ex causis maj.* proculdubio eam ob causam, ne cives civibus præfecti aut nimiâ uterentur indulgentia, aut veteris odij memores grassarentur *Paul. 5. sentent. t. 12.* Verùm quemadmodum ratio hæc parvi momenti, cum omnes iudices & qui officio magistratus funguntur, secundum æquitatem & præscriptas leges judicare teneantur, ita ut puram conscientiam, neglecto & posthabito omni favore & odio, conservent; ita etiam hæc leges admodum speciales, quæ de Assessoribus Præsidium loquuntur quorum officium consistebat in cognitionibus causarum postulationumque, item decretis edictisque iudicum concipiendis, mutata jam Reipublicæ forma generaliter vim suam exercere nequeunt, Magnif. D. Tabor Patronus ac Favor meus ætatem venerandus *in Anal. Thes. loc. Com. Lib. 4. 6. 41.* Neque obtinuerunt universaliter apud ipsos Romanos, uti patet *ex l. 6. ff. de Off. Assess.* juxta quam Consilio Curatoris Reipublicæ vir ejusdem civitatis assidere potuit, vid. ibi Godofr. *in not. Brunneinan. ad l. 10. Perez. ad t. 41. & t. 51. l. 1. C. ibique in not. Consult. atque Exc. Dn. Huldéricum Cibem.*

LXXXIIX. Simili modo nec speciales ordinationes Regiæ Philippi Pulchri & Caroli V. in Gallia (quibus constitutum erat ut omnes, qui jure dicendo præesse velint non Regnicolæ, sed extranei sint) consuetudinibus hodiernis ejusdem Regni, qua Originarij cæteris omnibus præferuntur, tam in Ecclesiasticis quam secularibus officiis quicquam derogari possunt, Chassanæus *in Catalogo Gloriæ mundi p. 11. Conf. 22.* Franz. Patricius *de instit. Reipubl. tit. quod tutius Civem quam peregrini imperent.*

LXXXIX. Et tantum de jure quod competit indigenis præ cæteris in functionibus obeundis, sequitur jus quod in Comitibus habent.

POSITIO XXII.

(2) DE JURE INDIGENARUM IN COMITIIS.

XC. Alterum in quo prærogativam habent Indigenæ est jus comitorum; Nemo enim facillè extraneus ad Comitibus sive universalibus sive particularibus sint, vocatur, in quibus generaliter de salute Reipublicæ, specialiter de Bello & Pace, de ditionibus defendendis, de juribus conservandis ac multis aliis gravissimis de causis, quæ ad Reipublicæ emolumentum spectant deliberari solet. Etenim, quemadmodum Ius Gentium nos docet conventus inire, atque salutis publicæ curam communi firmare suffragio, sic cuique Lumen naturæ digito quasi ostendit, non esse consultum, admittere extraneos ad secretas consultationes deliberationesve Reipublicæ utilitates tantum concernentes.

Quando ex
teri in co-
mitibus ad-
mittendi.

XCI. Interdum quidem necesse est, ut invitentur exteri ad comitia, veruntamen non protinus arcanis deliberationibus adhibendi, sed tantum communibus, quæ ad utriusque Regni commodum pertinent, e. g. quando de communi pace consultitur, de renovatione Pacis, item de amoliendis conspirationibus infidelium eorumque legis contra Ecclesiam Christianam &c.

POSITIO XXIII.

Apud Ro-
manos, qui-
nam vocati
sunt ad Co-
mitia,

XCII. Nemo ergo non ex subditis apud Romanos ad comitia vocabatur, nam aucta Civitate Romulus populum in triginta divisit partes, easque curias vocavit propterea, quod tunc Reipublicæ cura per sententiam partium earum expediebatur l. 2 § 2. ff. de Orig. Jur. Postea verò Populus in tribus & Centurias distingui cœpit, hinc triplex facta

facta est Comitiorum forma. 1. erant Tributa in quibus ex omnibus Tribubus certus ad ferenda suffragia vocabatur numerus. 2. Curiata, in quibus Populi in Curias divisi sententia rogabatur, ut quod plures Curiae statuissent, id jussu populi esse diceretur, Lælius Felix apud Agellium *lib. 15. c. 27.* 3. Centuriata in quibus populus per Classium centurias divisus suffragia ferebat, & quod plures centuriæ jusserant, id ratum habebatur *A. Gell. d. l.* In omnibus hisce comitiis non fuerunt admissi peregrini sed tantum Cives Romani, teste Livio *l. 43.* & Rosin. *lib. VI. Antiqu. Rom. c. 4. 10. § 17.*

POSITIO XXIV.

XCIII. Sic quoque adhuc in Imperio nostro nemo nisi status Imperii, qui eminenter Cives sunt, jus sedendi & votandi in Comitibus habent. Qui autem in Statuum classibus reperiuntur, plerique sunt veri indigenæ, ut Genealogiæ Rhittershusij & Albizij testantur: Paucis exceptis, de quibus supra mentionem feci, qui eo ipso, dum in album seu matriculam imperij recepti, hoc jus sessuræ & dicendæ sententiæ in Imperij conventibus, non naturaliter statim ab origine quemadmodum Indigenæ habent, sed concessione summæ Majestatis acquisitum, atque sic jus indigenatus Civile adepti fuerunt.

XCIV. Alij quanquam Status & Principes Imperij sunt, quia non comprehenduntur in decem circulis Imper. Germ. regulariter ad Comitibus non vocantur.

XCV. Nec ipse Rex Bohemiæ iis Comitibus in quibus nihil, quod Bohemiam attingit, sed tantum Imperium exclusâ Bohemia, communi ferè Jurispubl. Doctorem voto interesse potuit, Lampad. *p. 3. c. 8. ibique in Prælectionibus publicis Clarissimus Dn. Herm. Conringius, Arumæus de Comit.*

Quinam in Imperio nostro vocantur ad Comitibus.

Quidam status Imperii regulariter non vocantur ad Comitibus: Num Rex Bohemiæ citandus?

mit. c. 2. § 4. c. 5. n. 32. § seqq. Dn. Carpz. in tr. de Lege Reg. c. 5. sect. 5. n. 9. sect. 8. § 9. n. 9. ac seqq. Marq. Freher: in not. ad Petr. de Andlo l. 2. c. 2. Cæpit quidem sæpissimè locum in talibus comitiis affectare, facile tamen apparuit, cum summa Imperii Ordinum injuria fore conjunctum, si Bohemus admitteretur ad consultanda illa & decidenda, quibus ipse nollet teneri: vid. Arumæus d. l. n. 31. § in c. 4. n. 2.

Nom Ratzevilius in Litvania, & Transylvanus?

XCVI. Ratzevilius in Litvania, & Transylvanus, quamvis se Imperij Principes vocant: nec non Dux Mantuæ, Marchio Montisferrati, & Dux Mutinæ, licet citra dubium Vasalli Imperij sint, nihilominus tamen ad comitia in Germania non vocantur: add. Arum. in d. tract. à n. 75.

In Ostfrisia excluduntur extranei.

usque ad num. 82. XCVII. In Frisia orientali expresso statuto cautum est: das keine aus dem dritten Stande auff Landtagen compariren sollen / die nicht ehrliche vernünfftige und eingeborne in den Kirchspielen / auch erblich geseßen seyn: sunt verba des Norwischen Landschlusses de Anno 1620. §. belangend die qualification.

XCVIII. Idem procul dubio in aliis Imperij territoriis, & extra Imperium in Regionibus Galliæ, Hispaniæ, Sveciæ, Poloniæ, aliisque specialiter constitutum, verum nobis nec mens nec vires sunt omnia statuta, omnesque consuetudines hîc recensere, notoria enim est illarum variatio.

POSITIO XXV.

DE JURIBUS INDIGENARUM PRIVATIS.

XCIX. Consideratis juribus quoad Personas publicis, jam porrò proparandum ad jura Indigenatum privata. Hæc interdum communia habent cum reliquis Civitatibus, interdum propria exclusis novellis Civibus, pro

CU-

cujusque loci consuetudine & observantia. Eademq; vel jura personarum concernunt vel jura circa rem.

C. Sicuti in muneribus atque Comitibus, ita etiam in singularibus Beneficiis præponuntur Indigenæ exteris, secundum Jus Canonicum pariter (c. nullus invitis dist. 61. & dist. 71.) ac hodiernam observantiam. Primò in Ecclesiis Cathedralibus in hohem Domstiffen Indigenæ Nobiles qui Canonicatum adipisci contendunt, præferuntur exteris, Draco de Patric. p. 290. 2. In Canonicatibus, si modò literis operam dederunt, aut alias ecclesiæ & proximis servire possint: videantur Theologi & Icti in Consiliis apud Georgium Dedeken. in append. ad Loc. de ministerio sec. 2. Von den Thumherren / Balduin. de Casib. Consc. Lib. 4. Cas. 3. Brünner: de collat. benefic. c. 4. Paul Zypæ in Analyfi juris Pontific. lib. 3.

Num in conferendis beneficiis potior indigenarum ratio sit habenda quam extraneorū?
1. In den hohem Domstiffen.
2. in Canonicatibus.
3. in Stipendiis.

CI. Tertio Stipendia præ omnibus extraneis dantur indigenis non tantum militantibus in Gymnasiis illustribus (de quibus fidem facit Lunenburgicum & Saxonicum, vid. omnia synodale decretum Sax: p. 4. §. Gleichwie wir auch unsere Stipendiaten und Landkinder vor andern gleich uns in acht nehmen wollen. Carpz. 1p. Consist. l. 1. def. 25.) sed etiam in Academiis. Nec certè sine ingenti Reipublicæ ac Ecclesiæ commodo Illustrissimi nostri Principes, de quorum munificentia & liberalitate erga literarum studia, earumque cultores fidem facit uberrimam nostra Julia, hanc ordinationem instituerunt, ut iis indigenis, quibus fortè inopia accedat, stipendiis occurratur. jung. Constit. de Anno 1636. Gloriosissimi Principis Georgii Duc. Br. & Luneb. Et sanè hoc remedio sæpissimè optima ingenia excoluntur, quæ ad magnam frugem pervenire & Patriæ prodesse possunt.

CII. Idemque non tantum in nostro Imperio sed etiam in aliis benè constitutis Rebus publicis observatur: nam

Quod etiam in Gallia obtinet.

in

in Gallia nemini beneficium confertur, nisi sit Regnicola, seu jus Regnicolæ imperraverit, alienigena enim est planè incapax beneficiorum, quare impetrata etiam beneficia ab extraneis rursus ab indigenis impetrari possunt, quemadmodum apparet ex constitut. Ludovici XI. de qua mentionem facit Rebuff. in tr. de Pacif. Possess. n. 217. *¶ in p. 3. pract. benef. in Reg. idiomate.*

4. Eleemo-
fine indi-
genis egen-
tibus præ
alienigenis
sunt dan-
dæ.

quod pro-
batur ex ju-
re Divino
& ex jure
posito

CIII. Quartò *eleemosinæ* Indigenis pauperibus præ extraneis sunt dandæ; & quamvis sit generale præceptum: Frange panem tuum esurienti &c. *Esaïæ 58. v. 7.* Tamen ex speciali ipsius Dei T. O. M. lege constat, quod primariò Indigenis sit succurrendum *Deut. 15. v. 4:* quo cum convenit *l. 2. C. de Annon. Civil.* vid. Lucas de Penna in *d. Leg. Dn.*

Brunnem. Interim tamen non dixerim, quod exteris *eleemosinæ* planè non debeant conferri, quoniam id tam lex divina quàm humana jubent præprimis si calamitatis suæ testimoniis instructi veniant, *Ord. Polit. de Anno 1677. 627.*

CIV. Ex sententia tamen Politicorum salubrius esse videtur cuicunque Reipublicæ, ut suos tantum alerent pauperes Indigenas, tum enim multis Mendicantibus otiosis industriæ invidentibus & validis (qui vulgò vocantur *Landsstreicher*) præriperetur occasio delinquendi: nam quot mala, quot infortunia ex illorum consortio nascantur, nemini facile incognitum erit. *Leg. Const. Crim. Car. a. 39. v. desgleichen. item Reformationem guter Policeny de anno 1548. p. 373. t. Von Betlern und Müßiggängern. t. t. C. de Mend. val. ibique DD. & præ omnibus Dn. Fritzius de Mend. validis. Dn. Carpz. L. 2. IP. Eccles. d. 324.*

Ex Ordina-
tionibus Du-
cum, Brun-
svic. & Lu-
neburg,

CV. Hinc quoque in hisce regionibus Serenissimus & Celsissimus Dux Augustus specialem aliquam ordinationem facere non dubitavit, quæ vocatur *Hospital und Armen Ordnung*

Ordnung/in qua statim sub initio salutariter constitutum est
ita: Und sollen die in das Armenhaus auffgenommene Armen
zuforderst allzumahl hiesigen Ortes/Bürger und Bürgerkinder
seyn/oder doch auß unseren Landen/und unser Unterehanen Rins
der. Id ipsum quoque in statutis & Ordinationibus der Heins
richstadt *sub tit.* Von Betlern repetitur. Nec non expressè
ita dispositum *in Ord. Polit. Luneb. à Plurimum Rever. ac*
Celsissimo Principe Christiano D. B. & L. exc. mem. c. 9. Anno
1618. & in Recessu Gandersh. de Anno 1601. a. 22.

CVI. Restant quidem adhuc varia Personarum jura, De variis
juribus qui
bus indige-
næ fue-
bantur a-
pud Roma-
nos.
quibus apud Romanos Indigenæ gavisi sunt, ut: Ius Patriæ
potestatis, quod soli cives Romani in filios habebant, §. 2. *1.*
de Pat. Pot. 2. Ius Parronatus, *l. 10. §. 6. ff. dum in jus voc. 3.*
Verberibus cedi, aut in crucem agi, aut sine jussu Populi in
Originarios animadverti fas non erat, *Ad. Apost. c. 22. (4)* Præ-
textâ, togâ, & prænominibus utebantur, quod peregrinis
non erat, licitum (5) in Legionibus non alij quam cives mi-
litabant, &c. Verùm quoniam hodie hæc nullum ferè ha-
beant usum, ideò paucis ea attigisse sufficiat. Videri tamen
possunt de illis Barnabas Briffon. *Lib. 1. Antiq. cap. 13. Macrob,*
1. Satur. 6. & alij.

POSITIO XXVI.

DE JURIBUS IN RE.

CVII. Hactenus de juribus personarum tam publicis
quàm privatis dictum, jam itaque ob receptam dispositio-
nem ad jura Rerum progressum faciemus, quæ vel in Re vel
ad Rem.

CIIX. Ad Ius in Re primùm refero *Ius Albinagij*, quò De Jure Al-
binagii.
tantùm Indigenis licet testari, Albini autem carent jure testa-
menti faciendi, vivunt ut liberi moriuntur ut servi, dum eo-
rum

F

rum

rum hæreditates statim postquam diem obierunt Fisco cedunt, siue hæredem suum habeant siue non.

CIX. Et quidem hoc jus non auctoritate Iuris Civilis nititur, quod Civibus tantum permittebat testari de bonis suis, *l. 1. ff. ad Leg. Falc. l. 8. l. 12. ff. qui test. fac. poss. Valqu. de Success. lib. 11. §. 1. o. 124. & seqq.* Sed Gallorum sanctione & usu. Quippe Jure Rom. per constitutionem Friderici II. in *Auth. omnes peregrin. C. commun. de Success.* hoc abrogatum est. In Gallia autem adhuc hodie sanctè observatur, quum Albinatis prohibitum de bonis acquisitis in Regno disponere: Nisi singulari ex concessione Regis id ipsis permittatur, quam literis Naturalitatis, ut vocant, ab eo obtentis consequuntur, & tum confestim affiliati, seu, ut ipsi loquuntur, naturalizati fiunt.

Excipiuntur 1. extranei naturalizati,

2. qui singulari privilegio gaudēt

3. Svizzeri, Portugalli & Legati commorantes in Gallia excipiuntur.

CX. Secundò non sunt subjecti juri Albinagij qui privilegia Civitatis Gallicanæ habent, ut sunt Hollandi, Brabandi, Flandri, quique per pacem Matricensem Albinatu exempti, Petr. Georg. Tholosan. *synt. I. U. l. c. 12. n. 8. & 9. l. 42. c. 8. n. 24.* Christianæus in *Decis. Belg. lib. 6. t. 58. dec. 228.* Inter hos etiam recensentur Incolæ Civitatum Tholosanæ & Burdegal. qui ex speciali gratia Ludovici Regis Franciæ hujus nominis XI privilegio gaudent, quò omnibus & singulis in ijs habitantibus permittitur de bonis suis sine literis Naturalitatis disponere, ut testantur Chassian. *ad consv. Burg. f. 94. n. 37.* Buchnon *des Loix abroges en toutes les Cours du Royaume de France l. 2. n. 183.* & omninò Jean Bacquet. *en traictè du droit d'aubeine chap. 7. Liv. 1. ibi. a La Loy d'aubeine sont exempt mesmes, qui par privilege &c.* Ubi in sequentibus capitulis docet quinam sint Albinatu exempti, quinam non; Inter illos recenset les Suisses & Portugais demeuranc en France, & aussi les habitans de Cambray, & Avignon, Les Ambassadeurs estans en France chap. 12. liv 1. Mais l'estranger, qu'il soit mariè en France, & y ait

y ait longement demeurè est subject à la Loy d' aubeine chap. 11. L' estranger, ostage, messager, ou un simple passager est subject aux droict d' aubeine chap. 12. Les estrangers ausi, qui soient Docteurs, ou Escoliers estudians es Universtitez de France, sont subjects au droit d' aubeine.

CXI. Alienigena autem, qui uxorem duxit Indigenam, & liberos ex ea legitimoshabet, & natos in Regno & præterea in eo residentes, liberam disponendi habent facultatem, unū autem absque altero non sufficit. Johan. Papon. *in Corp. juris Franc. l. 5. t. 2. Arrest. 2.*

CXII. Nec adeò strictè interpretanda hæc Lex, quasi omnes qui de suis bonis in Regno Franciæ acquisitis testari & sine literis naturalitatis succedere velint, necessariò in Regno nasci deberent, sed sufficit si modò parentes, vel Avi. Indigenæ fuerint, licet filij seu nepotes extra Regnum nati sint; Boerius *in Decis. Burd. decis. 13.*

CXIII. Hoc quoque in casu, si extraneus, qui in Regno quædam bona acquisivit, resideat extra regnum, heredes suos in dictis bonis successores habet, quia hujusmodi acquisitio non fit facta ex pretio in Regno quæsito, Ioh. Papon. *d. l.*

CXIV. Nec desunt inter ipsos juris Francici Doctores, qui asserunt, quod ex speciali constitutione, super prædicto Albinatu, liberi legitimi, & descendentes ex directa linea nati, & commorantes in Francia Patri suo, avo, aut alteri ascendenti in linea directa succedere possint, etiam si peregrini, & jure civitatis non sint donati: Probant hoc ex arresto quodam Parisiensi *de anno 1515. d. 23. Febr.* Papon. *d. l.* Quicquid tamen sit, nisi probetur hanc constitutionem esse ab ipso Rege confirmatam, ei nullam autoritatem tribuo. Nam solus Rex privativè exclusis omnibus merum imperium habentibus peregrinis succedit, & ea propter hoc jus succedendi inter Regalia

lia majora numeratur in Gallia. Ex quo facile colligi potest, quod nemo sine ipsius expresso consensu Albinatu eximi queat, sed rescriptum à Rege impetrare reneatur, Bacquet. *en tr. du droit d' Aubeine l. 1. c. 4. ibi: a Roy seul appartient le droit d' aubeine: pourquoy il a esté introduit en France &c.*

CXV. Et quanquam hoc jus aliquam iniquitatem præ se ferre videatur, propter rationes quibus à Doctoribus nostris communiter impugnatur (quare etiam teste Hugone Grotio *l. 2. c. 6. n. 14. de I. B. & P.* apud moratiores gentes exolevit, quæ antea eò usi fuerunt) nihilominus tamen Galli quotidie illud, quia ex lege venit, observant, vid. Limn. *ad art. 13. Capit. Carol. n. 22. & seq.*

CXVI. Interim tamen cuicumque jure Talionis seu re-torsionis erga Gallos uti licitum erit, quis enim aspernabitur idem jus sibi dici quod ipse alijs dixit, *l. 1. pr. ff. quod quisque juris in alt. stat. Exod. 21. & Lev. 24. add. Hartm. Pistor. Obs. 43.*

CXVII. Restant quidem adhuc alia jura in Re, quibus Indigenæ interdum præ cæteris solent uti, ut sunt: *Ius Pascendi*, de quo Cæpolla *de Serv. Præd. Rust. Berlich. 2. Conclus. 49.*
de Iure Lignandi, Carpz. *in l. P. F. p. 2. Const. 69. (2) ius Lignandi* de quo Matth. Wesenb. *Cons. 69. Fachin. 1. Cons. 54, &c. (3.) Ius Piscandi*, Rosenthal *de Feud. cap. 5. concl. 23. Sixtin. de Regal. c. 18. Bocer. de Regal. (4.) Ius Venandi*, de quo Georg. Mohr *in tr. de Iure Venandi*, Befold. *in Thes. Pract. voc. Jagen* / Andr. Knichen *de Saxon. non prov. jure n. 169. Speidel in Spec. voc. Fremden. § 1 v. 1. prærogativa.*

De Iure Venandi & Piscandi.

CXVIII. Quoniam autem ex abundante de hisce allegati Autores tractaverunt, & mei instituti non est omnia illa latè sub disputationis incudem revocare, ideoque B. L. ad illos Autores remitto.

CXIX. Verùm possit hîc objici, quod jus venandi & piscandi omnibus indistinctè de I. N. & Gent. competat, &

quod ferarum bestiarum tam in proprio quam alieno fundo, & piscium tam in mari quam in fluminibus dominus sit occupans, & propterea ante occupationem sit nullius, neque indigenis, aut alijs, tanquam jus in Re constitutum possit tribui. Sed respondeo exploratum esse, quod ex communi Germaniæ consuetudine hodie potestas Venandi & Piscandi solis Principibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, & alijs, qui eam vel speciali ex privilegio, aut alia ex justa causa habent (inter quos Indigenæ sunt) sit relicta.

CXX. Num autem jure cæteris adimi possit facultas Venandi, & piscandi, an non? multi ac magni nominis Theologi, Icti, & Politici in dubium vocant, sed salva horum autoritate, eorum sententiam amplector, qui putant, Principes optimo jure prohibuisse venationes & piscationes scilicet jure superioritatis & publicæ utilitatis causa, quæ non raro commodis privatorum præponderat, *arg. l. 1. ff. de Usucap.* Deinde probat hanc sententiam præter dictam communem Germanorum consuetudinem Constit. Friderici in usus Feud. 2. F. 27. § 2. Feud. 56. ubi §. si quis Rusticus ibi: *nemo retia tendat, aut laqueos, aut quælibet instrumenta ad capiendas venationes, nisi ad ursos, apros, vel lupos capiendos; jung. l. unic. C. de Venat. ferar. C. A. de A. R. D. th. 14. n. 3. th. 12. n. 1. § 3.* Et cum per occupationem, detentionem & prohibitionem aliorum, ipsum solum, quod primitus commune ubique fuit, quorundam postea factum est; *l. 5. ff. d. l. § 1. l. 6. de Rer. div. l. 13. de A. R. D. l. 3. ne quid in loc. publ.* Cur non etiam jus venandi & piscandi? id quod pluribus argumentis deducit Bocer, *class. s. disp. 3. th. 18. per tot.*

CXXI. Et sanè, quemadmodum omnis libera Respublica liberam formam regiminis sibi eligere potest, quam voluerit, ita etiam sibi & publico fisco certos redditus reservare

F 3

potest

Num De-
mini terri-
toriorum hæc
jura coar-
ctare, sub-
ditis adine-
re, & occu-
pando, ali-
os prohi-
bendo, sibi
acquirere
justè potu-
erint.
Piscationum
reditus Re-
galibus an-
numerantur.

F 3

potest pro lubitu, *Limn. in dissert. apologet. de statu Imp. Rom. Germ. sect. 6. n. 4.*

CXXII. Militat quoque pro hac sententia communis favor & utilitas Reipublicæ: Etenim, præ nimia venandi & piscandi dulcedine ab agricultura aliisque vocationis suæ officiis, facile abducerentur homines; quibus tamen civitates & populi magnoperè juvantur, & conservantur, *Auth. agricultores C. quæ res pign. l. 1. pr. de fer. C. 1. A. de A. R. D. thes. 13.* Nec obstat. quod de juris divini *Genesi c. 1 v. 26. 28. & c. 9. v. 23.* aut gentium (ex quo jus venandi deducitur *§. 12. Inst. de R. Div.*) immutabilitate allegatur; neque enim venatio omnibus prohibita, sed tantum respectu certarum personarum restricta est, quod per jus Civile fieri potest: *l. 6. ff. de l. & l. Coll. Iurid. Argent. supra cit. tit. th. 12. n. 2. & 3. Harprecht ad d. §. 12. 1. de R. D. n. 100. & mult. seqq.*

POSITIO XXVII.

DE PRÆROGATIVA INDIGENARVM IN
SUCCESSIONE RERUM FEU-
DALIUM.

CXXIII. Quanquam dominus feudi, expirante jure, quod descendentes & collaterales in rebus feudalibus habent, cuicumque benemerito, illud de novo concedere possit, prærogativam tamen Originariorum in investitura novi feudi multis & magnis niti rationibus, præsertim in politicis indubium est. Etenim Civitatibus valdè utilis & gratiosa est forensium exclusio, quamdiu indigenæ benemeriti adsunt, cui Deus ipse rationem subjicit: ne prædia gentilia distrahantur. *Num. 27. & 36. Iosue 17.* Cum itaque Lex divina propter hanc rationem æquationem repudiet, semotis à successione fœminis, quæ tamen ex eodem sanguine fuerunt, multò magis voluit excludi forenses sive homines
alte-

alterius gentis. Quare etiam Sereniss. ac Celsiss. Princeps
 Henricus Julius Dux Br. & Luneb. excellæ memoriæ talem
 constitutionem in provinciis suis fecit. Fürst ein und vürzls
 ste/hat viel hochgedachter Fürst / Herzog Heinrich Julius zu
 Braunschweig/ &c. der heimgesunkenen Adlichen Lehn halber sich
 in gnaden dahin vernehmen lassen. Ob wol S. F. G. dieselb
 bigen wolverdienten Leuten/ die eines erbahren beständigen/auff
 richtigen Gemühtes seyn/nach wie vor/nach seiner F. G. gnä
 digem wolgefallen / von neuen wieder zu verleihen sich kein Ziel
 noch Maß vorschreiben lassen kan / daß doch seine F. Gn. die
 eingesehene vom Adel/wen sie/wie bey dem 38 Hauptpunctt ers
 wänet / genugsam qualificiret seyn / und sich in rühmlichen und
 nützlichen sachen / mit beharlichen getreüwen Diensten um S.
 F. Gn. und deroselben Land und Leute wolverdienet machen wer
 den / vor Fremden/ so dero gleichen nicht getahn/damit zubezens
 fen / nicht ungeneiget / welches den die gehorsahme Landschafft
 mit untertäniger dancksagung also angenommen. *Recess. Gan
 dersh. de Anno 1601. art: 41.*

POSITIO XXIIX.

DE JURIBUS AD REM

CXXIV. Sequuntur contractus & jura ad Rem.
 Primò autem Statim nobis optimæ, ac pariter utilissimæ
 occurrunt quæstiones: Utrum extranei Mercatores in Ci
 vitate mercaturæ gratia liberè admittendi, an non; & qua
 tenus Indigenæ præ illis jure commmerciorum gaudeant?

XXV. Quod attinet primam, constat, illam jamdu
 dum fuisse agitatam. Alii cum Platone *lib. 4. de LL.* & cum
 Græcis ex doctrina Sophorum acriter defendunt, quod
 extranei mercatores omnino non sint recipiendi in civita
 tem nec tolerandi in Republica 1. ne boni Civitatis mores
 ab illis corrumpentur. (2) Ne Civitatibus ab his insidiæ
 strueren-

1. De jure
 Indigena
 rum in Cō
 mercis.

struerentur (3) Ne pecunia mercesque optimæ è Civitate exportarentur, & vicissim merces supervacuæ atque luxuriosæ, non necessariæ inferrentur. (4) Ne rerum domesticarum lucra & pretia deminuerentur, vel planè nulla redderentur, si quibuscunque extraneis liberum daretur merces suas exponendi arbitrium, cum tamen per se æquum sit, ut Cives in Civitate non minus atque oneribus, sic etiam in privilegiis & favore peregrinis potiores habeantur *l. 2. C. de Off. Prat. Mysin. Cent. 4. Obs. 3. arg. l. 10. ff. de R. I.* Imò inter optimâ recensetur arcana politica, curare ut Cives ditescant, & pecunia in territoriis maneat. (5) Huc etiam pertinet Arcadii & Honori ratio in *l. 4. C. de Commerc. & merc.* Ne arcana Regni scrutentur.

CXXVI. Alij autem cum Aristotele probant, quod non adeò simpliciter Peregrinorum commercium sit contemnendum; & respondent ad primam rationem Platonis; Mores & virtutes non nasci cum hominibus sed fieri, & propterea etiam posse meliores effici & emendari. (2.) Dicant: Naturam firmissimo quodam vinculo homines ad communem societatem constrinxisse, & inter illos cognationem quandam introduxisse. *l. 3. ff. de I. & I.* non ut in partes divisi in proprio commodo & lucris delitescerent, sed ut amicabili societate & harmonia mutuis beneficiorum commercii sese colerent. (3) Ne quid mali metuere possit Civitas, salutaribus legibus id avertendum esse, svadent Arist. *l. 7. Polit. r. 6.* & Xenophon *lib. de Redit.* & tum, si quid boni proveniat ex peregrinorum commerciis, Civitas id bonum suscipere possit, sin aliquid mali, caveri facillè erit per leges jubentes, quos oporteat admittere mercatores, & quos non oporteat admittere merces: vid. Stypman. *de jure marit. lib. 1. c. 1. n. 28. & seqq.*

CXXVII.

CXXIIX. Et quamvis hæ rationes pro defendenda Aristotelis sententia sint haud exigui momenti, nihilominus tamen & Platonis aliquo modo salvari potest, si intelligatur de Civitatibus, quæ planè absque exterorum negotiationibus commodè vivere queunt, propter pericula, quæ ab exteris metuenda, & tum Philosophus ipse *L. 7. c. 6. Pol.* dicit: egregium est non quærere externa, sed propriis esse contentum. Attamen cum rarò aut vix tales reperiantur Civitates, ideòque & nostrum calculum album in Urnam judicij summi Aristotelis iniicimus, & cum eò statuimus: Quod quidem forenses in civitatem sint recipiendi, ita tamen legibus circumscribendi, ne Civitati aut Civibus ullo modo nocere possint.

CXXIX. Quæ de re Imperialis Lubeca legem condidit talem: Advena seu peregrinus bona mercesve suas in Civitatem translatas nemini nisi Civibus vendere debet. Quod si verò eas deponere libuerit, non tamen extraneis dividere integrum erit, sed cum his in civitate commercari solis civibus liceat. Qui secus fecerit, convictus aut deprehensus pro qualitate delicti arbitrariè punitor. Iuxta hanc legem exteris quidem permissum est emere vendere, sed non nisi à Cive, & civi, cui hoc libertatis & privilegij civilis loco indultum est. *Dn. Mevius in comm. a. 7. l. 3. t. 6.*

CXXX. Necibi exteris suas merces per Urbem apportare, aut exportare permissum: *Es sol Frömden niche verlaubet seyn / ihre Rauffmansgüter in die Stad zu Lande zu bringen / und hernach zu Schiffe an andere örter auß zu bringen: oder zu Wasser ein zu bringen und an andere örter zu verreisung handels und wandels zuschicken.*

CXXXI. Sic per Ordinationem Polit: Ducatus Wurtembergici prohibetur exteris omnitempore emere vende-

G

re,

Vbi, & quatenus Indigenæ jus commerciorum præ extraneis fruuntur.

PROBIR

re, teste Lindenbaur *in d. O. P. p. 128.* hisce verbis: Das die
Ausländischen Krämer bey verlust ihrer Wahr nicht zu feilen
Rauff auffstuhn / es sey den an öffendlichen Wochen oder Jahre
markten / doch daß sie die probirte Ellen / und Gewichte dies
ses Herzochthumes gebrauchen / und gebührliches Standgelt
reichen.

CXXXII. Idem in Constitutionibus der Chur Pfalz /
und anderer Fürstenthümer dispositum, vid. Paulus Negelin
Lib. 1. c. 10. fol. 81. tr. vom Bürgerlichen Stande.

CXXXIII. Ex hisce jam facile statui potest, ubi &
quatenus Indigenæ jure commerciorum præ forensibus
gaudeant, add: omnino Dn Marquardus *in tract. de Commer-*
cior. & Mercatorum jure Lib. 1. c. 12. ubi latissimè de hac ma-
teria tractat, & ex ipsius Naturæ institutis, ex sincerorum
populorum moribus, & ex sanioris rationis dictamine pro-
bat, quod semper in aliqua Republica potior Civium quam
aliorum cura sit habenda.

CXXXIII. Huc etiam pertinent statuta illa, quæ
prohibent exteris res immobiles vendi: & sanè non imme-
ritò, tam in multis imperij nostri, quam aliarum Regionum
Civitatibus, recepta ob publicam utilitatem & favorem ci-
vium, *L. dudum C. de Contr. empt. ibique* vid. Dn. Brunn. Dn.
Mev. *ad Jus Lub. t. 2. a. 5. L. 1. n. 89.* Klock: *conf. 28. n. 431. vol.*
1. Surd. Conf. 276. n. 8. & seqq: ubi latè demonstrant DD.
quænam nomine rerum immobilium veniant, quænam
non.

De jure Re-
tractus
quod Indi-
genis præ-
exteris cõ-
petit.

POSITIO XXIX.

DE JURE INDIGENARUM IN JURE

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΣ.

CXXXIV. Commodè itaque ab hisce nos confe-
rimus ad Jus Retractus sive *πρότιμησης* exploraturi, an &
quate-

ST.

quatenus Indigenæ cum reliquis Civibus præ extraneis hoc jure gaudeant? Et quanquam citra omne dubium affirmativa sententia vera sit, attamen hodie in singulis ferè Civitatibus specialiter quid de hoc prælationis jure Statutum, ex quo judicandum, quomodo & quatenus cives prærogativam in emptione bonorum immobilium habebant.

CXXXV. Generaliter autem constat, quod Cives liberè hoc jure præ extraneis uti possint. 1. ex jure Divino *Num. 36. v. 9. Lib. Ruth. 4. v. 3. Jerem. c. 22. v. 7.* (2) ex Jure Canonico *c. constitutus 8. X. de in integrum restit.* (3) Ex Jure Civili *l. unc. C. non licere hab. metrocom. loca sua ad extraneum transferre.* Huic legi non obstat *Lex dudum 14. C. de Contrahend. emptione*, per quam planè abrogatur jus protimiseos, ita tamen, nisi Lex specialis sive statutum municipale aliud constituat, cujus exemplum est in *d. leg. un.* Hodie enim pene ubique in Imperio nostro *Lex dudum* longa consuetudine abolita, & jus retractus introductum est. *Gail: lib. 2. Obs. 19. n. 1. Tiraqu. de Retract. lig. in præf. n. 1. Koppen. Decis. 52. n. 13.* (4) ex Jure Feudali *2. f. 26. §. Titius 2. f. 3, 8 1. & denique* (5) ex Jure Camerali teste *Gail. d. lib. 2. O. 19. & Ayns. Cent 3. O. 15.*

1. Probatur ex Jure Divino
2. ex Jure Canon
3. ex Jure Civili.
4. ex Jure Feud.
5. ex Jure Camerali.

CXXXV. Nec sanè sine rationibus hoc jus introductum, etenim publica utilitas efflagitat, ut bona in Civitate sive communitate, & favor civium vult (quorum conservatio semper in bona Republica attendenda) ut in familiis maneat, Exc. Dn. Præses in *Obs. ad tit. de Resc. Vend.* quas hoc modo servari, & præferre extraneis nulla necessitudinis, aut communionis lege junctis naturali juri conveniens est. Lugubre enim & deplorandum foret, videre paternas & avitas domus & antiqua majorum præ-

G 2

dia

PROS

dia in exterorū pervenire manus *l. 21. C. de administ. Tut*
Ideoque certum est hoc jus pendere ex ipsa æquitate.

CXXXVI Definitur à Dn. Præfide *d. tit. n. 6.* quod sit jus prælationis certis personis competens, ad rem immobilem vel æquipollentem, pervenditionis aut similem contractum, æquali pretio inter definitum tempus redimendam.

CXXXVII. Et ita generaliter definitum commodè dispesci potest, in Conventionale & Legale. *Conventionale* est, quod ex pacto competit, quando emtori placet iterum rem vendere, tum jus potius præ alio quis ex Conventione habet, Dn. Struv. *ad tit. de L. Commiss. §. 41.* *Legale* autem est sive consuetudinarium quod singulari jure certis personis tribuitur. Cujus species est Jus Retractus Territoriale, quod competit ex Statuto Civibus ad retrahendum rem territorij civitatis suæ forensi & extraneo venditam. Et in hoc jure retractus potissimum Indigenis prærogativam tribuimus: conf. Bocer. *disp. de Retract. §. 9. & seq.*

Numne ex-
teri agnati
hoc iure
Stante sta-
tuto uti pos-
sint?

CXXXVIII. Quando Statutum alicujus Civitatis expressè prohibet, *ne alicui extraneo liceat acquirere bona immobilia, acquisita autem debere à Civibus retrahi*, tum utique omnes extranei etiam si sint agnati & consanguinei excluduntur, quia statutum loquitur tantum de subditis, agnati autem extranei non sunt subditi: Ergo etiam hoc jure Indigenat: Territor: gaudere nequeunt, sed tantum Civibus & indigenis hoc competit. Dn. Mev. *ad art. s. t. 2. Lib. 1. n. 88.* Mascard. *de gen. Stat: interpr. Conclus. 6. n. 9.*

CXXXIX. Unde Civibus datur actio personalis in rem scripta adversus emtorem extraneum aut ejus heredes, quâ alienationem rerum immobilium revocant. Gail 2. *Obs. 19. n. 8.* Hartm. *Hart. 22. Obs. 4. n. 6.* Matt. *de Afflict. de jure Protimi. ad pr. Constit. Frid. n. 4. Tiragg. de Retract. Conserv. §. 1.*

gl. 7.

gl. 7. n. 47. uti latè demonstrant quomodo Actio hæc insti-
tuenda, ad quos Autores provoco, ne præter propositum
crescat hæc dissertatio.

POSITIO XXIX.

DE JURE INDIGENARUM CIRCA
SALINAS.

CXL. Tandem coronidis loco in parte hac speciali
notandum venit, quod jus Salinarum in multis civitatibus
indigenis proprium sit. Interdum autem illis competit
ex contractu nominato, puta, ex emptione & venditione,
& ita Salinarum fodinas possident Cives seu oppidani Uffel
lenses in Westphalia, qui certo pretio sibi compararunt hoc
à Domino territorij, Illustr. Comite ac Nobiliori Domino in
Lippia &c.

Quidam ex
contractu
nominato
jure Salina-
rum gau-
dent.

CXLI. Aliis quodammodo ex contractu innomina-
to, sub præstatione certi quasi canonis, qui ferè est æstima-
tio materiæ ex qua sal coquitur, habita tamen ratione im-
pensarum competit. Dn. Struv. *ad t. de Præsc. verb. §. 49.*
& ita ab Archiepiscopis Magdeburgensibus salinæ earum-
que redditus civibus Hallensibus concessi sunt, hac lege, ut
certam quodammodo quotam ex illis redditibus Archiepi-
scopis pendant, vulgo umb die Ausleuffe. Præterea ab Er-
nesto Archiep. anno 1479. expressa constitutione stabilitum,
ut singuli ejus successores in Capitulatione jurare tenean-
tur, se Salinas hæc mensales aliis quam civibus Hallensi-
bus non concessuros. Petr. Heig. *Lib. 1, q. 14.* & Besold. *in*
Thes. Pract. in verb. Salzpfaune.

Quidam ex
contractu
innomina-
to.

CXLII. Et aliis sub specie feudi impropriij concessæ
sunt salinarum fodinæ, ut Civibus Sulzensibus, uti apparet
ex Recessu Sulcensi sub l. B. p. 2. *ibi: Welcher Salzbrunne*
mit seinen Berechtigkeiten von dem Haub W. zu Lehn gehet/de-

Quidam sub
specie feudi
improprii

rogestalt / das solches Jahrlch auff den heiligen Christ Abend
selbiger gnädigen Herrschafft fällig / und auff den Newen Jahrs-
tag hernach wiederum von den Eltesten / im Nahmen der gans-
zen Gesellschaft zu Lehn empfangen wird. &c.

An Ius Sa-
linarum in-
ter Regalia
referendū.

CXLIII. Dubitatio autem hic moveri possit ex 2. f. 57. ubi salinæ & earum reditus inter Regalia referuntur, quare ad solum Principis fiscum pertineant, & non ad privatorum privatam utilitatem. Sed Respondemus quod quidem in statu Monarchico Principes sibi tantum jus in salinis publicis earumque reditibus constituerint, easque Publicanis elocaverint *arg. l. 13. de Publ. & Vectig. l. 11. C. de Vectigal. & Commiss.* quæ aliàs in statu populari juxta jus Gentium censerentur. Postquam verò Imperium ad Germanos pervenit, primum Electoribus, deinde Principibus aliisque statibus in suis territoriis ab Imperatore concessæ sunt, qua de re fidem facit uberrimam *A. B. t. p.* qui inscribitur, von Golt / Silber / und andere Erzwereken / ubi dicitur: das alle Gruben / Goldes und Silbers auch die Erz / des Kupfers / Zinß / Bleyß / Eisens / &c. auch Salzes / das funden ist / und auch funden wird / die Churf. recht und redlich mögen besto-
hen / mit allen rechten gänzlich niches außgenommen. Ergo Imperatori tanquam Regale non reservatum jus salinarum. Nec Principes sibi id reservasse omnibus in confes-
so est.

Num Salinae sint juris communis.

CXLIV. Secundum dubium faciunt *l. 1. §. f. de A. R. D. §. 1. 1. de R. D. l. 2. §. 3. eodem, l. 3. §. 1. ne quid in loco publico*: ex quibus text. patet, quod quæ in mari & sub cælo capiantur, sint juris Communis: Jam verò Salinæ, dicunt, ex aqua marina multis laboribus coalescunt. Ergo etiam sunt Juris communis & per consequens non competit certis personis. Verum respondeo, multa olim fuisse communia,

munia, quæ tamen postmodum in dominium pervenerunt, & vi superioritatis territorialis propria facta sunt, uti supra in Posit. 26. n. 120. ostendimus.

CXLV. De privilegiis Patriciorum Luneburgensium, qui vulgò vocantur *Salzjunker*/circa Salinas jam pluribus agere superfedemus, nemini enim non constar quantam in illis prærogativam habeant.

FINIS Partus specialis.

PARS TERTIA ET ULTIMA
DE JURIS INDIGENATUS OBTINENDI
RATIONE VEL DE JUDICIIS IN CAU-
SIS INDIGENARUM.

POSITIO XXX.

CXLVI. Evolutis variis & potissimis juribus indigenarum, jam ex recepto Ordine recte ad tertiam & ultimam partem, quæ praxin seu processum quodammodo ostendet, accedimus. Et quoniam Leges sine observantia in Republica nullius sunt momenti, idcirco ne litigantes eas temerè transgrediantur, diligenter attendenda sunt media, quibus autoritas illarum justè conservari ac obtineri queat.

CXLVII. Consistunt autem media, quibus indigenæ jus suum obtinere possunt in actionibus; quorum beneficio aliquid ab alio petere, vel petentem submovere valent.

Quibus mediis obtinent indigenæ jura sua?

CXLVIII. Actiones autem ex jure Indigenatus fluentes pro casuum varietate variæ sunt. Si quis autem has velit ad prima fundamenta revocare, dicendum est, quod vel ex jure personarum descendant vel ex jure rerum

Actiones ex jure Indigenat. quotuplices?

arg. §. 1. 2. & seqq. junct. §. 13. 1. de Action.

CXLIX.

CXLIX. Jus personarum, quo de hic agitur, non est ex statu Libertatis, aut Familiæ, sed Civitatis, uti jam supra *Posit. 6. num. 21.* annuimus, in hoc autem statu liberi homines sunt vel Cives vel peregrini, Cives iterum sunt vel nati seu Originarij, vel facti seu assumpti. Inde ergò datur præjudicialis actio dicenti se indigenam esse contra id negantem.

CL. Et istæ verò & aliæ actiones vel ratione ipsius juris indigenatus competunt, vel ratione possessionis. Illa judicia petitoria vulgò vocantur, hæc possessoria. Ideòque qui aliquem non esse indigenam fugillatione vel verborum jactatione animum inducit, constitutum in quasi possessione juris indigenatus, *arg. l. f. si ingen. esse dicat: conveniri potest ex L. Diffamari C. de Ingen. manumiss.* Si autem nulla adsit diffamatio, de statu controversiam verenti indigenæ præsto est remedium *1. si contendat. de Fide jussor.*

CLI. Porrò turbato in quasi possessione Indigenatus etiam competere utile interdictum *uti possidetis* nulli dubitamus: Hoc enim pro turbato in juris incorporalis tuitione comparatum est, §. 4. *de interdict. l. f. uti possidet. l. 2. §. 5. Si serv. vindic. l. f. de Servit. c. licet causam X. de Probat.* Dejecto autem in promptu erunt *Interdictum unde vi*, §. 6. *1. de Interd. l. 1. pr. §. 1. 3. 4. de vi & vi arm.* aut etiam locupletiora juris Canonici *Remedia c. redintegrande 3. q. 1. & c. sæpe 18. de restit. Spol.* nec non quæ alia pro Spoliatis jure inducta sunt: *veluti c. 1. 2. 6. 7. eod.* quibus omnibus vim passis occurritur.

CLII. Petitoria judicia varij sunt generis, pro ut causæ ex quibus oriuntur specie differunt, diversæque existunt. Suntque vel Personalia, vel realia, *arg. §. 1. & seqq. 1. de Act. de quibus Menoch. de Remed. retint. poss. c. 3. Schneid. ad §. æque. Inst. de Act. ibique Dd. comm.*

Posi-

CL. Judex coram quo hæ actiones instituendæ pro
 varietate casuum variat. Sic, si indigenæ tanquam subditi
 velint Principem suum convenire, quæritur an teneantur
 illum convenire coram Austregis, an verò coram consilia-
 riis quibusdam deputatis. De quo diu altercatum in Ca-
 ra Imp. sed tandem decisum est, quod conveniendus sit co-
 ram Austregis, nisi Dominus probatum dederit, se ex con-
 suetudine vel usu habere, quod tali casu talique modo coram
 suis consiliariis conveniri debeat, & quod electio penes
 Actores non sit. *Mynsi. cent. 4. Obs. 1. add. omninò Ord. Cam.*
Imper. part. 2. c. 4. Ubi certa forma præscripta secundum
 quam processus à subditis contra dominum ordinandus &
 finiendus.

De iudice
 competen-

te.

Si contra

Dominū ve-

lunt actio-

nem institu-

ere indige-

næ, quis e-

rit iudex

cōpetens?

CLIII. Verùm ob stare videtur c. veniens de Præscri-
 ptionibus, ubi dicitur, quod Princeps de plenitudine pote-
 statis privilegia indulta liberè revocare & tollere possit. Er-
 go nulla indigenis competere potest actio contra illum. Sed
 respondeo 1. quemadmodum privilegia ex jure speciali
 proficiscentia indigenis non sine ratione & æquitate (quæ
 ornat Rempubl. atque conservat *Nov. 103.*) conceduntur;
 Sic quoque sine ulla omnino causa non sunt revocanda 2.
F. 7. pr. 2. Etiam si de plenitudine potestatis ea tollere que-
 rat, vix ac ne vix tamen poterit, si in contractum transive-
 rint, tunc enim obligatur Princeps per contractum initum
 cum indigenis subditis, & quia contractus sunt de jure Gen-
 tium, (quod est supra Principem) privilegia concessa per
 contractum revocare non potest: pactis enim & conventi-
 onibus ligatur Princeps, *L. donat. ff. de donat. inter vir. & uxor.*
Felin. inc. 1. de Probat. Bald. inc. 1. de nat. Feud. Wesenb. in pa-
rat.

An indige-

nis contra

Principem

suum agere

liceat?

rat. de Const. Princ. n. ult. ubique in Observ. Excell. Dn. Hahn-
 us id quoque de summo Principe affirmat, adhibita tamen
 distinctione inter contractus, quos fecit cum subditis ut
 privatus, sive ut Princeps, priori casu tam Civiliter quam
 naturaliter obligetur, quamvis efficax actio, quâ cogi possit
 à subditis non competat: Posteriori casu, si Princeps quâ ta-
 lis contrahat, cum subditis, puta de negotio, & causa sta-
 tus juribusve &c. equidem tunc legibus Civilibus obstrin-
 geretur, sed absque vi exigendi. *v. l. 3. de Obl.*

Coram quo
 iudice con-
 cives con-
 veniendi,

Coram quo
 Magistrat-
 us?

CLIV. Si Indigenis res est cum concivibus, ordina-
 rium iudicem aggrediuntur: Si cum Magistratu, distin-
 guendum, an sint *Schriefftsassij* an verò *Amptassij*, illi co-
 ram Principe aut ejus Cancellaria: hi coram Præfectis con-
 veniendi, *Gotofr. Anton. Disp. feud. 7. concl. 4. Carpz. in Pro-*
cess. t. 2, a. 2. §. 7. n. 156. ratio, quia *Schriefftsassij* immediatè
 Principi subjecti sunt, *Amptassij* verò Præfecturis subijci-
 untur, adeoque immediatè Principis jurisdictioni non sunt
 subjecti: *Andr. Knichen de iure Saxon. verb. Ducum cap. 6.*
num. 33.

Coram quo
 extraneus?

CLV. Extraneum autem convenire debent, aut co-
 ram suo magistratu, videlicet ubi domicilium maximam-
 que partem rerum suarum habet, seu ubi habitat cum fa-
 milia, & focum alit, *Bald. in Consil. 61. Alex. in L. Contr. de Si-*
car. aut ratione delicti, ratione contractus, ratione rei sitæ
 &c. *Ampl. Dn. Præl. in Observ. ad t. de Iudic.*

Si Indige-
 næ rei, quis
 eorum
 competens
 iudex?

CLVI. Contra Indigenas quoque omnes & singuli,
 quibus quocunque modo obligati sunt agere possunt. Sor-
 titur autem Indigena regulariter forum ubi domicilium
 naturæ seu originis habet. Quod de Jure Rom. immuta-
 bile

bilè est, adeò, ut neque renunciatione, neque translatione mutetur, *l. origine* | *t. C. de municip. & Orig. nec mille annis perimatur, juxta Bart. in l. Seja §. Pamphilia ff. de fundo instrum.* quia jura naturalia sunt immutabilia, *l. jura sanguinis de R. I. §. II. l. de I. N. G. & C.* Quare, quocunque se transfert Indigena jus Originis retinet *d. l. 4.* Veruntamen hoc potissimum procedit quoad munera honores & onera personalia, item quoad naturalem Civilitatem, secus quoad jurisdictionem; nam forum amittere creditur in loco originis, qui alibi novum constituit domicilium. Johan. Zanger: *de except. p. 2. cap. 1. n. 68. & 69.* Gail. *Observ. 36. p. 2.* Nobiliss. Dn, Præses in *Observ. ad municipal.* Hinc ex consuetudine Germaniæ universali conveniuntur ubi domicilium transtulerunt Indigenæ: Amittunt quoque hodie jura Civitatis originariæ Indigenæ aliò domicilium transferentes ipso secessu & animo non redeundi. Gail. *d. l. Rosenthal, de Feud. cap. 6. concl. 86.* Quin nunc transferentem domicilium Originis Indigenam, nec quoad munera, honores aut onera personalia obligatum esse natali solo, verùm hæc omnia insimul perdi & amitti, videre est optimo exemplo Clarissimi Viri, qui cum esset Senator in celebri Civitate, vocatus ad Cancellariatum O. repugnantem Senatui B. ex gravibus causis contradixit, ab Ampliss. Facult. Jurid. hujus JULIÆ approbatus, apud Dn. Præsidentem *Observ. t. ad municipal. tot. n. 4.*

An sequatur
do forum
originis
fortinatur?

POSITIO XXXII.

CLVII. Equidem circa Processum tria ut interveniant omninò necesse est 1. Causæ cognitio 2. Decisio seu Quomodo
actiones ex
ercendæ?

H 2

seu

feu sententia 3. Executio. Hæc enim omni inuniversum
processui communia & summa capita existunt. De Proba-
tione, quæ hûc pertinet supra *posit. 13. n. 42.* dicere antever-
timus. Reliqua etiam diligenter attendenti pro diversita-
te actionum sese promptissima exhibebunt. Nos hic pe-
dem figimus, ingentes summo justitiæ Protecto-
ri gratias agentes.

F I N I S.

ERRATA SIC CORRIGENDA.

Pag. 2. in med. pro bobo legatur *bono.* p. 3. pro tempore leg. *tempore.*
Pag. 4. pro commane leg. *commune.* p. 6. pro Itails leg. *Italis.* p. ead.
6. pro vocatur leg. *vocatur.* it. ead. n. 6. pro pælibatis leg. *pralibatis.* it.
in fin pro loquivi leg. *loqui* In fin. p. 7. in marg. pro significatone leg.
significatione. p. 8. in marg. pro Artochtones leg. *Authochtones.* p. 9. n.
15. pro cum leg. *cum.* ead. p. in marg. pro strictu. leg. *stricta.* p. 11. n.
23. pro pattim leg. *partim.* p. 16. in fin. pro misi leg. *missi.* p. 17. n. 38.
pro fili ign. leg. *filius in.* p. 21. n. 46. pro streuuos leg. *strenuos.* p. 23.
n. 52. pro calliant leg. *calleant.* p. 24. n. 56. pro Rebbusp. leg. *Rebusp.*
p. 26 n. 62. pro qual. leg. *quasi* p. 27 in prin. pro admittete leg. *admit-
tere.* ead. p. n. 66. pro originalis. leg. *originarius* & in fin. ejusd. n. pro
Austriacus leg. *Austriacus.* p. 31. in marg. pro Comitalibus leg. *comita-
tibus* p. 34. in marg. pro negunt leg. *negant.* p. 36 in princ. pro comitis
leg. *comitiis.* eod. pag. n. 91. in fin pro legis leg. *ligis.* p. 38 n. 99. pro
proparandum leg. *properandum.* p. 39. n. 101. pro omnia leg. *omnia*
p. 40 in marg. pro Eleemofine leg. *Eleemosyne* p. 42. n. 109. in fin.
pro fiut leg. *fiunt.* p. 45. in marg. pro prohibundo leg. *prohibendo.* p. 48.
in fin. pro quos non leg. *quas non* p. 51. n. 135. pro constitutus leg.
constitutus. p. 53. n. 140. pro contractu leg. *contractu.* p. 56. n. 150. pro
n. leg. l.

Plura prelum currens notare vetat.

X2617631

V017

ANTE GRATIA
TIONEM

Handwritten: 4.8.14
Handwritten: Genl. L. num. 21.

NDIGE.

Handwritten: 16

U S 1663, 14

ARI

DE
CONSULTISSIMO
ENTISSIMO
O HAHNIO

dicis Professore, ac
ec non Ducalis Dica-
ni Assessore

PRÆCEPTORE SUO
antia prosequendo
ropalàm subycies
EN Hannoveranus.

O R.
VLEI AUDITORIO
Octobr.

TADII,
GI MULLERI,
C LXIII.

